Бани одам аъзои якдигаранд!

Овози тоҷик

آواز تاجیک

Рўзнома аз соли 1924 мебарояд

Номҳои пешинаи рўзнома: «Овози тоҷики камбағал» (соли 1924), «Овози тоҷик» (солҳои 1924-1931), «Ҳақиқати Ўзбекистон» (солҳои 1931-1940), «Ўзбекистони сурх» (солҳои 1950-1964), «Ҳақиқати Ўзбекистон» (солҳои 1964-1991).

РЎЗНОМАИ ОЛИЙ МАҶЛИС ВА ДЕВОНИ ВАЗИРОНИ ҶУМҲУРИЯТИ ЎЗБЕКИСТОН

19 феврали соли 2003. Чоршанбе № 13 (12856)

Дар фурўш нархи озод. Рўзнома соати 16.00 имзо гардид.

Маҷлиси Девони Вазирон

17 феврал маҷлиси Девони Вазирони Ҷумҳурияти Ўзбекистон бахшида ба натиҷаҳои тараққиёти иҷтимоиву иқтисодии ҷумҳурият дар соли 2002 ва самтҳои асосии амиқгардонии ислоҳоти иқтисодӣ дар соли 2003 ба амал омад. Дар маҷлис Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон Ислом Каримов суханронӣ намуд (Маъруза дар шумораи ояндаи рўзномаамон интишор меёбад).

Сарвари давлатамон зикр намуданд, ки соли гузашта дар ҳаёт роҳи озодкунӣ, амиқгардонии ислоҳоти иқтисодӣ, таъмини мўътадилу муназзами рушди иқтисодиёт собитқадамона ва мувофиқи мақсад татбиқ гардид.

Ба туфайли он соли 2002 шакли моликияти қариб ду ҳазор корхона ва объекти давлатӣ тағйир дод. Қисми зиёди корхонаҳо ва объектҳои мансуби давлат- 1 ҳазору 260 адададашон пурра хусусӣ гардонда шуданд. Дар натиҷаи босуръат ба вуҷуд овардани иқтисодиёти сершакла, ки дар он соҳибкории хурду миёна, тадбиркории хусусӣ ҳиссаи калон мебозад, соли гузашта қариб 38 ҳазор фирмаи хурд, корхонаҳои соҳибкории хурду миёна созмон дода, теъдоди онҳо ба 240 ҳазор адад расонда шуданд.

Дар давраи ҳисоботӣ ҳаҷми маҳсулоти умумии дохила ба 4,2 фоиз афзуд. Истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ ба- 8,5, кишоварзӣ ба-6,1, молҳои истеъмолӣ ба 11,8 фоиз афзуд. Маҳсулоти ғаллагӣ рўёндашуда нишондиҳандаи аз ҳама баландро ташкил дод. 5 миллиону 400 ҳазор тонна хирман бардошта шуд.

Хаҷми сармоягузорӣ ба иқтисодиёт аз 1 триллиону 400 миллиард сўм зиёд шуд. Аз он беш аз 650 миллион доллари ИМА сармояҳои хориҷа ба ҳисоб меравад. Дар натиҷа ба рўи об баровардани тадбирҳо дар соҳаи мазкур соли гузашта 56 объекти таъиноти истеҳсолӣ ба истифода супурда шуд, ки аз он 15-тоаш корхона ва иншооти муктадир ба ҳисоб меравад.

Тадбирҳо оид ба аз нигоҳи молиявӣ солимгардонии корхонаҳои ночори иқтисодӣ, зараровар, оид ба дигаргунҳои сохторӣ ва барҳамзании онҳо ҷомаи амал мепўшанд. Аз он ҷумла, дар бадали соли 2002 аз ҳисоби 304 корхонаи аз вазъи зараровар баровварда шуда, нисбати 154 корхона ҳар гуна қонуни қоидаи муфлисӣ истифода бурда мешавад.

Аз ҳисоби амалӣ гардондани сиёсати қатъии пуливу вомӣ афзоиши миёнаи ҳармоҳаи беқурбшавии пул то 1,6 фоиз паст гардида, ба муомилот баровардани пули нақд низ кам шуд. Дар бадали сол даромади умумӣ нисбати ҳар сар аҳолӣ 1,4 маротиба, даромадҳои воқеӣ бошад, ба 12,6 фоиз афзудаанд.

Президенти мамлакатамон диққату эътибори ҳозиринро ба муаммоҳои мавҷуда ҷалб сохт, ки ба ислоҳсозии иқтисодиёт ва иҷтимоиёт халал мерасонанд.

Дар бисёр ҷодаҳо ва соҳаҳои иқтисодиёт ислоҳот нимкора ба рўи об бароварда мешаванд. Дар бобати хусусигардонии амволи давлатӣ муносибати яктарафагиву сарсарӣ ҷой доранд. Хусусигардонӣ дар бисёр мавридҳо, расмиятпарастона ба иҷро расонда мешавад. Бисёр корхонаҳо ба шароиту талабҳои иқтисоди бозаргонӣ суст хосу мос мегарданд. Дар соҳаҳои сохтмони асосӣ ва хизматрасонии коммуналӣ дар бобати ба рўи об баровардани ислоҳоти иқтисодӣ ба камбудиҳои ҷиддӣ роҳ гузошта мешаванд.

Дар маҷлис масъалаҳои алоқаманди ислоҳоти кишоварзӣ, барҳам задани камбудиҳои мавҷуда дар роҳи ба рўи об баровардани он, оқилона истифода бурдани захираҳои замин, об, газ ва барқ ҳаматарафа мавриди баррасӣ қарор гирифтанд. Сарвари давлатамон доир ба хатоҳо ва камбудиҳо дар соҳаҳои мазкур муфассал истода гузаштанд.

Ислом Каримов, ба ин масъала, яъне дар мамлакатамон вазъи таъмини моломол кардани бозор бо молҳои хушсифат, пеш аз ҳама бо молҳои ватанӣ ғайриқаноатбахш мебошад, истода гузашта, ба қадри кофӣ ташкил нагардидани низоми савдои яклухту чаканафурўшӣ, то ба охир решакан нашудани ҳодисаҳои ғайриқонунӣ, овардани молҳои қоҷоқро ба бозори ҷумҳурият ба зери тозиёнаи танқид гирифт.

Дар маҷлис ҳамчунин масъалаҳои собитқадамона амалӣ гардондани Барномаи миллии тайёркунии кадрҳо, Барномаи «Соли маҳаллаи обод» ва дигар барномаҳои давлатӣ, масъалаҳои бозомўзии коргарӣ ва баланд бардоштани малакаи онҳо, маҳорати касбиашон мавриди муҳокима қарор гирифтанд. Сарвари давлатамон ба масъалаи ба вуҷуд овардани низоми баланд бардоштани малакаи касбӣ истода гузашта, зарурати созмон додани низоми музди меҳнатро ба кормандон на аз рўи вазифа, балки малака зикр намуд.

Президент зикр намуд, ки комёбиҳои соли гузашта дар ҳамаи соҳаҳои хоҷагии халқ натиҷаи меҳнати тамоми халқи мамлакатамон мебошад, ки дар оилаи ягонаву дўстона умр ба сар мебаранду ҳамватанони фидокору ватанпарваранд. Ва он дуруст будани роҳи интихоб кардаамонро тасдиқ менамояд.

Аз рўи масъалаҳои рўзномаи кори маҷлис ҷонишини Нахуствазири Ҷумҳурияти Ўзбекистон, вазири кишоварзӣ ва хоҷагии об Н.Юсуфов, раиси Кумитаи давлатӣ оид ба идоракунии амволи давлатӣ ва ҷонибдории тадбиргарӣ М.Аскаров, раиси Ассотсиатсияи «Ўзмашсаноат» М.Набиев, раиси Кумитаи оид ба парвандаҳои корхонаҳои ночори иқтисодии назди Вазорати иқтисодиёт Г.Саидова, ҳокими вилояти Хоразм И.Бобоҷонов, ҳокими вилояти Самарқанд Ш.Мирзиёев суханронӣ карданд.

Маҷлис аз рўи масъалаҳои муҳокимагардида қарорҳои дахлдор қабул намуд.

(ЎзА).

Ёдбуди шоири ҷаҳонгашта

Дар саросари ҷумҳурият тадбирҳо бахшида ба ҷашни 520-солагии зодрўзи шоири ҷаҳонгаштаи бузурги халқи ўзбек, арбоби давлатӣ Заҳириддин Муҳаммад Бобур ба амал меоянд. Аз он ҷумла, рўзи таввлиди ў 14 феврал дар зодгоҳи шоир шаҳри Андиҷон чунин тадбир ба амал омад. Дар Тошканд ҳам бахшида ба ин санаи фархунда дар Музеи давлатии торихи Темуриён анҷумани бошукўҳе доир гардид, ки созмондиҳандагони он Маркази ҷумҳурии «Маънавият ва маърифат», Иттиҳоди нависандагони Ўзбекистон, Фарҳангистони улум, Вазорати маълумоти оливу миёнаи махсус, Осорхонаи давлатии торихи Темуриён буданд ва дар кори он шоиру нависандагони номдор, муаррихон, олимон, бобуршиносон иштирок намуда, дар хусуси симои бузурги таърихии Бобур Мирзо бо фахру ғурур ҳарф заданд. Аз он ҷумла, Қаҳрамони Ўзбекистон, Раиси Иттиҳоди нависандагони Ўзбекистон, шоири мардумии Ўзбекистон Абдулло Орипов дар хусуси мероси бои илмӣ ва адабии Бобур ҳарф зада, зикр намуд, ки мавқеи вай на танҳо дар адабиёти ўзбек, балки дар адабиёти ҷаҳон низ беқиёс мебошад.

Қаҳрамони Ўзбекистон, олими адабиётшинос Озод Шарофиддинов, баробари ҳарф задан дар хусуси дигар асарҳои Бобур оиди «Бобурнома»-и ў махсусан сухан ронда, асари бебаҳо будани онро зикр кард. Олим таъкид намуд, ки ин асари нотакрори таърихӣ имрўзҳо низ аҳамияти худро аз даст надодааст ва ба сифати китоби нодири таърихӣ маълумотҳои зиёдеро ба ҳукми умум пешкаш мекунад.

Дар анҷуман муаллифи романи «Юлдузли тунлар» Пиримқул Қодиров, шоири мардумии Ўзбекистон Муҳаммад Алӣ, ҷонишини раиси Маркази ҷумҳурии «Маънавият ва маърифат», олим Султонмурод Олимов ва дигарон ба сухан баромада, дар бораи рубоиҳои ҳикматомез ва асарҳои бебаҳои шоири ҷаҳонгашта фикру мулоҳизаҳои хешро бо дигарон ба ҳам диданд.

Дар охири анҷуман видеофилм аз хусуси роҳи ҳаётии Бобур Мирзо ба ҳукми тамошогарон пешкашу сурудҳо аз рўи ғазалҳои шоир иҷро гардиданд ва онҳо ба ҳозирин таассуроти амиқе боқӣ гузоштанд.

(Паёмнигори худамон).

Наврўз дар мекўбад

Омодагии самарқандиён

Наврўз дар мекўбад. Меҳнаткашони вилояти Самарқанд низ барои муносиб пешвоз гирифтани ин иди зебой, меҳру мурувват тайёрии пухта мебинанд. Кумитаи тадорук, ки иборат аз сарварони ҳокимиятҳо, намояндагони воситаҳои ахбори оммавӣ мебошанд, тадбирҳоро меандешанд. Бо онҳо аъзоёни гурўҳи корие ҳамкорӣ менамоянд, ки барои таъминоти моддиву техникӣ ва бошукўҳ гузарондани тантанаҳои идона масъул ҳастанд.

Яке аз фаъолони ин ҳаракат шўъбаи вилоятии Бунёди байналхалқии хайроти «Наврўз» мебошад. Ва он барои бо ғамхории доимӣ фаро гирондани куҳансолон, оилаҳои камбисот, тарбиягирандагони хонаи «Меҳрубонӣ» пайваста ғамхорӣ зоҳир менамоянд. Танҳо аз 3,8 миллион сўми маблағи бунёди мазкур пиронсолон, собиқадорони ҷангу меҳнат, бачагони маълул кўмак гирифтанашон далели исботи фикр мебошад. Баробари ин ҳамкорӣ бо раёсати вилоятии шуғл ва ҳифзи иҷтимоии аҳолӣ низ самараи хуби худро мебахшад.

Алҳол вақте ки иди зебой, меҳру мурувват ва саховат наздик мерасад, кормандони бахши вилоятии Бунёди «Наврўз» серкор гаштаанд. Онҳо дар ҳамкорӣ бо бахшҳои вилоятии бунёдҳои «Нуроний», «Маҳалла», «Олтин мерос», «Ногиронҳо», «Шаҳидлар хотираси» дар саросари вилоят корҳои хайротро васеъ ба роҳ мондаанду барои муносиб пешвоз гирифтани Наврўз кулли тадбирҳоро ҷомаи амал мепўшонанд.

Варзишгоҳи худӣ мешавад

Ҷамоаи депои локомотивӣ, ки дар ҳудуди ҷамъомади шаҳрвандони маҳаллаи ба номи Абдулло Набиеви шаҳри Когон воқест, ташаббус зоҳир намуд. Роҳиоҳанчиён қарор доданд, ки барои фарзандони маҳаллаи худ варзишгоҳеро сохтанд, ки ба тамоми андозаҳои замон ҷавобгўст. Алҳол маскани сохтмони варзишгоҳ муайян гардид, ки ҳуҷҷатҳои лоиҳавиву сметавӣ тахт шуданд. Ба қарибӣ бинокорон ба сохтмони варзишгоҳ шурўъ мекунанд.

Ташаббуси роҳиоҳанчиён акси садои амалӣ ба даъвати Президенти мамлакатамон дар бобати рушди варзиши бачагона мебошад. Дар ҳудуди маҳалла беш аз ду ҳазор бача истиқомат мекунад.

Ҳамкории мо бо корхонаҳо ва ташкилотҳое, ки дар ҳудуди маҳаллаамон воқеанд, рўз то рўз мустаҳкам мегардад, - мегўяд раиси ҷамъомади шаҳрвандони маҳаллаи мазкур Муҳаммад Шарофов, — Муаммоҳои ба миёномадаро бо маслиҳату машварат якҷоя ҳаллу фасл мекунем. Оғози сохтмони варзишгоҳ ҳам натиҷаи ана ҳамин ҳамкорӣ мебошад.

Бинокорон тасдиқ мекунанд, ки бачагони маҳалла аллакай дар арафаи иди мардумии Наврўз мусобиқаҳои аввалинро дар варзишгоҳи нав мегузаронанд.

Ташаббуси роҳиоҳанчиён дар вилоят ҷонибдорӣ карда шуда, сафи васоятгарони рушди варзиши бачагона торафт васеъ мегардад.

(Мухбирони худамон).

ҚарориДевони Вазирони Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Дар бораи тадбирҳои иловагӣ оид ба рушди шабакаҳои корхонаҳои савдои чакана, хўроки умумӣ ва хизматрасонии маишӣ ба аҳолӣ барои солҳои 2003-2006

Ба мақсади пурра қонеъ гардондани талаби аҳолӣ оиди ба хизмати корхонаҳои савдои чакана, хўроки умумӣ ва хизматрасонии маишӣ, минбаъда вусъат додани шабакаи онҳо махсусан дар минтақаҳое, ки дараҷаи хизматрасонӣ нисбати сатҳи миёнаи ҷумҳурият паст аст, Девони Вазирон қарор мекунад:

1.Барномаи рушди шабакаҳои корхонаҳои савдои чакана, хўроки умумӣ ва хизматрасонии маишӣ ба аҳолӣ барои солҳои 2003-2006, ки Вазорати иқтисодиёти Ҷумҳурияти Ўзбекистон, ширкатҳои «Ўзбексавдо», «Ўзбекбирлашув» ва Ҷамъияти саҳҳомии тарзи кушоди «Маиший хизмат маркази» якҷоя бо Шўрои Вазирони Ҷумҳурияти Қароқалпоқистон, ҳокимиятҳои вилоятҳо ва шаҳри Тошканд таҳия намудаанд, маъқул дониста шавад.

Ба Шўрои Вазирони Ҷумҳурияти Қароқалпоқистон, ҳокимиятҳои вилоятҳо ва шаҳри Тошканд супурда шавад, ки бо иштироки ширкатҳои саҳҳомии «Ўзбексавдо», «Ўзбекбирлашув», Ҷамъияти саҳҳомии тарзи кушоди «Маиший хизмат маркази», ширкатҳои ҳудудии «Савдо», «Матлуботсавдо», иттиҳодияҳои хизматрасонии маишӣ ба аҳолӣ, Департаменти савдо, соҳаи хизматрасонӣ ва истеҳсоли молҳои истеъмоли халқи ҳокимиятии шаҳри Тошканд иҷрои корҳои ташкилии амалиро дар маҳалҳои оиди ба рўи об баровардани барномаи номбаргардида таъмин созанд.

2.Муқаррар карда шавад, ки сохтмон, таҷдид ва азнавҷиҳозонии корхонаҳои савдои чакана, хўроки умумӣ ва хизматрасонии маишӣ ба аҳолӣ, ки дар барнома пешбинӣ гардидаанд, аз ҳисоби маблағҳои худии ташкилотҳо ва корхонаҳои савдо, хизматрасонии маишӣ ва тадбиргарон, ҳамчунин вомҳои бонкҳои тиҷоратӣ ва дигар ташкилотҳои молиявӣ амалӣ гардонда мешаванд.

3. Ба Шўрои Вазирони Ҷумҳурияти Қароқалпоқистон, ҳокимиятҳои вилоятҳо ва шаҳри Тошканд супурда шавад:

бо иштироки ширкатҳои саҳҳомии «Ўзбексавдо», «Ўзбекбирлашув» ва Ҷамъияти саҳҳомии тарзи кушоди «Маиший хизмат маркази» дар бадали як моҳ барномаи нишонидори (алоҳидагӣ ба ҳар як нуқтаи аҳолинишин) рушди шабакаҳои корхонаҳои савдои чакана, хўроки умумӣ ва хизматрасонии маишӣ ба аҳолиро таҳияву тасдиқ намоянд ва ҳини он диққату эътибори асосиро ба ҷойгир сохтани обектҳои созмондодашаванда дар ноҳияҳо, шаҳрҳо ва қарияҳои аҳолинишини деҳот, ки обектҳои мавҷудаи савдо ва соҳаи хизматрасонӣ талаби аҳолиро ба хизмат пурра қонеъ гардонда наметавонад, нигаронанд;

мувофиқи тартиби муқаррargardида инвентаризатсияи майдонҳои озоди мавҷударо дар биноҳои истиқомативу ғайриистиқоматӣ барои ҷойгир сохтани (ташкили) обектҳои савдои чакана, хўроки умумӣ ва хизматрасонии маишӣ гузаронанд;

дар асоси озмунӣ ба тадбиргарон қитъаҳои заминро дар маҳалҳое, ки барои аҳолӣ қулай аст, ба мақсади сохтмони обектҳои савдои чакана, хўроки умумӣ ва хизматрасонии маишӣ пешкаш кунанд;

якҷоя бо ҳокимиятҳои дахлдори шаҳрҳо, ноҳияҳо, ташкилотҳои лоиҳакашӣ ҳуҷҷатҳои зарурии лоиҳавиву сметавиро оиди ба рўи об баровардани сохтмон, таҷдид ва азнавҷиҳозонии корхонаҳои савдо, хўроки умумӣ ва хизматрасонии маишӣ, ки дар барнома пешбинӣ гардидаанд, мувофиқи нақшаи генералии сохтмонҳои ҳудудҳои дахлдор таҳия созанд;

ҳар се моҳ як бор рафти иҷрои барномаи рушди шабакаҳои корхонаҳои савдои чакана, хўроки умумӣ ва хизматрасонии маишӣ ба аҳолӣ барои солҳои 2003-2006 баррасӣ карда шуда, ҳар санаи 20-уми моҳиояндаи семоҳаи сипаришудаи ҳисоботӣ иттилоот ба Девони Вазирон пешкаш карда шавад.

4. Ба Маҷмўи оид ба истеҳсоли молҳои истеъмолӣ ва савдои Девони Вазирон, Вазорати иқтисодиёт, Кумитаи давлатии омори Ҷумҳурияти Ўзбекистон супурда шавад, ки дар асоси доимӣ мувофиқи нақшаи ризомандгардида мониторингро аз рўи ба рўи об баровардани супоришҳои ба соли муайян муқарраргардида, ки барнома пешбинӣ кардааст у бо қарори мазкур тасдиқи худро ёфтааст, ба роҳ монанд.

5. Назорати иҷрои қарори мазкур ба зиммаи ҷонишини Нахуствазири Ҷумҳурияти Ўзбекистон М.Усмонов гузошта шавад.

Раиси Девони Вазирон И.КАРИМОВ.

Шаҳри Тошканд, 13 феврали соли 2003.

Муборакбодиҳои самимона

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Оллоҳ Шуморо дар паноҳи худ нигоҳ дорад!

Ассалому алайкум ва раҳматуллоҳу ва баракатоҳу!

Ба муносибати Ийд ал-Адҳо ба Шумо, Аълоҳазрат муборакбодиҳои самимона ва дархостҳои беҳтаринамро ирсол намуда, аз Оллоҳи азза ва ҷалла дар паноҳи худ нигоҳ доштани Шумо, ҷонибдорӣ карданатонро дар бобати ба рўи об баровардани ниятҳои некатон ва ато кардани муваффақиятҳоро мепурсам.

Ва ин айёми муборак ба Шумо ва халқи Ўзбекистон такрор ба такрор насиб гардиданаш, саъю ҳаракатҳоятон дар бобати бунёдкорӣ ва тараққиёт бардавом шуданашро таманно дорам.

Бо камоли эҳтироми бузург Абдулвоҳид БЕЛКАЗИЗ,
Сармуншии Ташкилоти конфронси Ислом.

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Ассалому алайкум ва раҳматуллоҳи ва баракотуҳу!

Ба муносибати ворид гардидани иди муборақи олами Ислом-Ийд ал-Адҳо Шумо, Аълоҳазрат, тавассути Шумо ҳукумататон, халқи бародари Ўзбекистонро аз номи халқу роҳбарияти Фаластин, шахсан аз номи худам самимонаву гарму ҷўшон муборакбод намудан мамнун ҳастам.

Ба Шумо, Аълоҳазрат тани сиҳҳати мустаҳкам, бахту саодат, ба халқи бародари Ўзбекистон равнақ ва тараққиётро таманно дорам.

Ёсир АРАФОТ,
раиси Мухторияти Фаластин.

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Ассалому алайкум ва раҳматуллоҳи ва баракотуҳу!

Ба муносибати Ийд ал-Адҳо ба Шумо, Аълоҳазрат аз номи халқ, ҳукумати Шоҳигарии Арабистони Саъудӣ ва шахсан аз номи худам табрики дўстона ва дархостҳои бародаронаро ирсол мекунам.

Ба Шумо баробари дуоҳои холисона сиҳҳату саломатии мустаҳкам ва бахту саодатро таманно дорам. Аз Оллоҳи таъоло дар ин айёми саховатнок ба мамлакати дўстатон ва уммати мусалмон бахшидани тараққиёти бардавом, хайру баракот ва фаровониро мепурсам.

Бо камоли эҳтироми бузург

Бародаратон Фаҳд бин Абдулазиз Ол САЪУД,
хизматкори ду Масҷиди муқаддас, Шоҳи Арабистони Саъудӣ.

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Ба муносибати Ийд ал-Адҳои муборак ба Шумо, Аълоҳазрат ирсол кардани дархостҳои самимона ба ман мамнунияти калон мебахшад.

Дар ин фурсати саодатнок аз Оллоҳи қодир ба Шумо, Аълоҳазрат, тани сиҳҳати мустаҳкам, бахту саодат, ба мамлакати дўстатон ва халқҳои уммати Ислом тараққиёти бардавом ва фаровонӣ ато карданашро мепурсам.

Муҳаммад Ҳуснӣ МУБОРАК,
Президенти Ҷумҳурияти Мисри Араб.

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Ассалому алайкум ва раҳматуллоҳи ва баракатоҳу!

Ба муносибати Иди Қурбон, ки тоату ибодатро ба Оллоҳ, ҷилваи аз ҳама шукўҳманди зебои фидокоронаро ба ёд меоварад, Шумо, Аълоҳазрат, ҳукумати Ўзбекистон ва халқи онро самимона муборакбод менамоям.

Ба шарофати ин иди бузург мамлакатҳоямон бар иродаи Худованди Карим боз ҳам якдил гардида, умедвор ҳастам, ки якҷоя дар роҳи ба роҳ мондани осоишу адолат, ҳамчунин дар сохтмони ояндаи бузург, ки дар он сулҳу салоҳ, маънавият, фаровонӣ ва дўстӣ ҳукмрон мегардад, саъю кўшиш менамоянд.

Аз Оллоҳи Қодир ба Шумо, Аълоҳазрат сиҳҳат-саломатӣ, комёбиҳо, ба халқи Ўзбекистон қуту барака, иззату икром ва пешрафтро мепурсам.

Саййид Муҳаммад ҲОТАМӢ,
Президенти Ҷумҳурияти Исломии Эрон.

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Ба муносибати Ийд ал-Адҳои Муборак ба Шумо, Аълоҳазрат, муборакбодии самимона ва дархостҳои беҳтаринамро ирсол намуда, ба халқи бародари Ўзбекистон тараққиёти бардавом ва фаровониро таманно дорам.

Аз Оллоҳи қодир ба халқҳои уммати Ислом ато кардани оромиву осоиш ва фаровониро мепурсам.

Қобус бин САИД,
Султони Уммон.

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Аълоҳазрат,

Ба муносибати расидани фурсати пурсаодат—Ийд ал-Адҳои муборак аз номи халқу ҳукумати Шоҳигарии Хошимиёни Ўрдун муборакбодии самимонаро ирсол мекунам.

Мо ба Шумо тани сиҳҳати мустаҳкам ва бахту саодат, ба халқи бародаратон тараққиёт ва равнақи бардавомро металабем.

Абдуллоҳи ДУЮМ,
Шоҳи Ўрдун.

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Ба муносибати иди муборақи Қурбон Шумо ва халқи Ўзбекистонро аз таҳти дил муборакбод мекунам.

Ба Шумо тани сиҳҳати мустаҳкам ва бахту саодат, ба халқи бародари Ўзбекистон оромиву осоиш ва фаровониро таманно дорам.

Бо камоли эҳтиром,

Ҳайдар АЛИЕВ,
Президенти Озарбойҷон.

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Мўҳтарам Ислом Абдуғаниевич,

Ба муносибати иди муборак—Иди Қурбон дархостҳои аз ҳама самимонаамро қабул фармоед.

Дар ин иди мунаввар, ки рамзи покшавии руҳӣ, якдилӣ, дўстӣ ва ҳамфикрӣ мебошад, ба Шумо тани сиҳҳати мустаҳкам, комёбиҳо, ба халқи бародари Ўзбекистон бошад, оромиву осоиш ва фаровониро таманно дорам.

Бо камоли эҳтиром,

Аскар АКАЕВ,
Президенти Ҷумҳурияти Қирғизистон.

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Мўҳтарам Ислом Абдуғаниевич!

Шумо ва халқи Ўзбекистонро бо иди аз ҳама қадрноки саросари дунё Иди Қурбон муборакбод менамоям.

Арзишҳои умумиинсонии дини Ислом, аз қабили меҳрубонӣ, адолат, ғамхорӣ ба наздикон дар Иди Қурбон намоён мегардад.

Дар ин рўзҳои муборак ба Шумо ва пайвандонатон сиҳҳат--саломатӣ ва бахту саодат, ба Ҷумҳурияти Ўзбекистон оромиву осоиш, фаровонӣ ва тараққиётро таманно дорам.

М.ЗЯЗИКОВ,
Президенти Ҷумҳурияти Ингушетия.

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Ассалому алайкум ва раҳматуллоҳи ва баракотуҳу!

Дар ин айёме, ки уммати Ислом Ийд ал-Адҳои муборакро мутантан таҷлил менамоянд, ба Шумо, Аълоҳазрат тани сиҳҳати мустаҳкам, бахту саодат, ба халқи дўсти мамлакататон баробари таманнои тараққиёту фаровонии бардавом ирсол кардани муборакбодиҳои самимона ва дархостҳои бародарона ба ман қаноатмандии бузург мебахшад.

Дар ин рўзҳои муқаддас аз Оллоҳи қодир ба уммати мусалмон ато кардани сулҳу осоиш, пешрафт ва фаровониро мепурсам.

Бо камоли эҳтироми бузург бародаратон

Абдуллоҳ бин Абдулазиз Ол САЪУД,
Валиаҳди Шоҳигарии Арабистони Саъудӣ, ҷонишини раиси Девони Вазирон, сарвари Гурди миллӣ.

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Ассалому алайкум ва раҳматуллоҳи ва баракотуҳу!

Дар ин айёме, ки мусалмонон Ийд ал-Адҳои муборакро мутантан қайд мекунанд, аз ба Шумо, Аълоҳазрат фиристодани муборакбодиҳои самимона бениҳоят мамнун ҳастам.

Аз Оллоҳи Субҳонаҳу ва Таъоло дар ин айёми муборак ба Шумо, Аълоҳазрат тани сиҳҳати мустаҳкам, бахту саодат, ба халқи дўстатон ва тамоми уммати мусалмон ато намудани равнақ ва фаровонии доимиро мепурсам.

Эҳтироми калонро нисбататон қабул фармоед.

Бародаратон

Султон бин Абдулазиз Ол САЪУД,
ҷонишини дуюми раиси Девони Вазирони Шоҳигарии Арабистони Саъудӣ ва вазири дифоъ.

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Аълоҳазрат!

Ассалому алайкум ва раҳматуллоҳи ва баракотуҳу!

Аз номи давлат, халқ ва роҳбарияти Қувайт ба муносибати Ийд ал.Адҳо Шумо, халқи бародари Ўзбекистон ва ҳукумататон муборакбодиҳои самимонаамро қабул фармоед.

Аз фурсат истифода бурда, аз Оллоҳи Таъоло шахсан ба Шумо тани сиҳҳати мустаҳкам, бахту саодат, ба халқи бародари Ўзбекистон бошад, равнақ ва фаровониро мепурсам.

Муносибатҳои дўстонаамонро эътироф намуда, Шуморо бовар кунонданӣ ҳастам, ки минбаъд низ дар нияти боз ҳам мустаҳкаму ривоҷу равнақ додани ҳамкории байниҳамдигарӣ мебошем.

Дархостҳои аз ҳама беҳтарин ва эҳтироми бузургамро нисбататон қабул фармоед.

Ҷобир ал-Аҳмад ал-Ҷобир ас-САБОҲ,
амири Давлати Қувайт.

Шарҳи рӯзнома

Такягоҳу васоятгари баркамолӣ

Давлат тамоми муаммоҳои мавҷударо ҳаллу фасл карданаш мумкин аст. Вале як масъалаи муҳиме ҳаст, ки он танҳо ба кӯмаки аҳли ҷамъият, алалхусус оила ҳаллу фасл гардиданаш мумкин аст. Он вобаста ба фонди ирсияти миллат мебошад. Ба ин масъалаҳо баробари сарф кардани маблағҳои зиёд ва бо кӯмаки аҳли ҷамъият, алалхусус оила ҳаллу фасл кардан мумкин мегардад. Дар ин бобат нақши оила ниҳоят калон аст ва бехуда ҳалқамон оиларо «такягоҳу васоятгари асосии баркамолии инсон» наномидааст.

Мо дар бораи оила ҳарф зада, пеш аз ҳама эътироф менамоем, ки оила манбаи абадияти ҳаёт, давомияти авлодон аст [illegible]

Фермерони Хатирчигӣ

Фермерони ноҳияи Хатирчии вилояти Самарқанд кунун дар қариб 6 ҳазор гектар деҳқонӣ мекунанд. Онҳо ба давлат ва мардум расонда додани 200 тонна гӯшт, 800 тонна шир, 3000 дона тухм аҳд кардаанд. Ҳоли ҳозир онҳо ба 2 ҳазору 900 гектар майдон пушта гирифта, 3 ҳазор гектар ғаллазорро хуб парвариш менамоянд.

— Дар асоси фермерӣ ба роҳ мондани кор хеле қулай аст, — мегӯяд раиси Иттиҳоди хоҷагиҳои фермерии ноҳия Муҳиддин Салоҳиддинов. — Зеро имрӯз ҳар як фермер ҳис кардааст, ки агар аз таҳти дил меҳнат намояд, аз даромади калон баҳра мебардорад. Фермерони ноҳиямон имрӯзҳо ба мавсими кишту кори дар пешистода тайёрии пухта мебинанд.

Дар айни замон хоҷагии фермерии «Ассалом» созмон ёфтааст, ки ба парвариши муғобӣ машғул мегардад.

***Дар сурат:** раиси иттиҳодияи фермерони ноҳияи Хатирчӣ **Муҳиддин САЛОҲИДДИНОВ**, фермерон **Бахтиёр РАҲМОНОВ** ва **Раҳмон БАРНОЕВ**.*

Матн ва сурати Тоҳир НОРҚУЛОВ. (ЎзА).

Фармон ва иҷро

Варзиши бачагона: кӣ ба вай ёрӣ мерасонад?

Аз қабул шудани фармони Президенти мамлакатамон дар бораи созмон додани Бунёди рушди варзиши бачагонаи Ўзбекистон се моҳ гузашт. Дар вилояти Тошканд ҳам корҳо оид ба ташкил кардани Бунёд фаъолона идома дорад.

Мактаб ё ки тӯб

Ноҳияи Ўртачирчиқ дар вилоят яке аз ноҳияҳои аз ҷиҳати иқтисодӣ мутараққӣ ба ҳисоб меравад. Дар мактаби миёнаи рақами 48 қариб нӯҳсад хонанда таҳсил мегирад. Ба туфайли саъю кӯшиш ва зиракии директор Валентина Нурбоева барои таҳсилу бо варзиш шуғл варзидани мактаббачагон шароитҳои хуб фароҳам оварда шудааст. Пештар ҳамааш тамоман дигар хел буд...

Ҳамааш аз тӯб оғоз ёфт. Дар яке аз рӯзҳои пурфайз тӯби фартут кафид. Дар ин ҷо дастаи футболи мактаб, ки аз даҳпонздаҳ дӯстдорони ашаддии футбол ташкил ёфтааст, дар ноҳия ҷои аввалро ишғол намуда, ҳуқуқи дар зинаи вилоятӣ иштирок карданро ба даст овард. Вале кор на танҳо дар туб аст, зеро ба даста либоси варзишии муносиб лозим. Ва директор ночор ба ташкилоти сарпараст — роҳбари хоҷагии «Кончӣ» муроҷат намуд. Аз ин ягон хел нафъ ҳосил нашуд. Ин директорро ранҷонд. Ў рост ба Тошканд ба назди роҳбарияти «Кончӣ» рафт.

— Ба ҳар ҳол, кор ба роҳ даромад. Акнун онҳо на танҳо бо тӯбу либосҳои варзишӣ таъмин мекунанд, балки қарор доданд, ки ба мо мактаби нав, зали варзишӣ сохта диҳанд, — гуфт ба ҳамкоронаш хушҳолона директор баъд аз бозгашт.

— Акнун қисми зиёди мусобиқаҳое, ки дар миқёси ноҳия баргузор мегарданд, дар пойгоҳи ин мактаб мегузаранд, — гуфт мусоҳибамон — директори мактаби варзишии бачагонаю наврасони назди шӯъбаи маорифи халқи ноҳия, аълочии маорифи халқ Акбарако Тошматов. — Ба варзиш эътибори бузург дода мешавад, маҳз дар ин ҷо дастаҳои қавиву сексияҳои варзишии беҳтарин созмон дода шудааст.

Тӯби дерматинӣ ё ки 800 ҳазор сӯм

Дар мактаб аз зали варзишии худӣ чӣ беҳтар шуданаш мумкин! Дар обу ҳавои номусоид ҳам муаммоҳо пайдо намешавад. Машғулотҳо дар давоми сол гузаронда мешаванд. Албатта, зали варзишии мактаби миёнаи рақами 48 ба тамоми талабот ҷавоб медиҳад, гуфтан мумкин нест. Дар рафти сохтмон ба баъзе камбудиҳо роҳ дода шудааст.

— Ҳеҷ гап не,— ҷавоб доданд ба мо. — Барои он ташаккур ки сохтанд. Боқимондаашро мунтазам худамон ба охир мерасонем. Ҳоло моро дигар чиз ба ташвиш мегузорад...

Ин «дигар» баъд аз гуфтугӯи мо бо омӯзгори тарбияи ҷисмонӣ Маъмурҷон Ғозиев равшан шуд. Кор дар он аст, ки дар мактаб аллакай дастаҳои волейболу баскетбол ташкил шудааст.

— Аммо барои бо варзиш ҷиддӣ машғул шудан ҷиҳозоти варзишӣ намерасад, — гуфт Маъмурҷонако. — Асосан тӯб намерасад. Дар мактаб ҳамагӣ чор тӯби волейбол, ду баскетбол, ду гандбол ва ду футбол ҳаст. Мо онҳоро аз ҳисоби худамон харидем. Тӯбҳо хеле гаронанд. Арзонаш ҳам бадсифат аст. Ҳайронам, ки наход дар мо ҷиҳозоти варзишии арзону хушсифат истеҳсол кардан мумкин нест?

— Барои як мактаб чандто тӯб лозим? — мепурсем мо.

— Камаш 40 то! — ҷавоб медиҳад Акбар Тошматов. Аз рӯи суханони ў танҳо барои дастаи волейбол камаш 8 тӯб лозим. Барои футболбозон ҳеҷ набошад, ба ҳар се нафар яктогӣ тӯб зарур. Мутаассифона, ҳоло тӯб камчин аст. Чанде пеш дар бозор будем. Як тӯби дастӣ 28 ҳазор, футбол 35 ҳазор, волейбол 20 ҳазор сӯм меистад...

— Албатта, арзонаш ҳам ҳаст, 4 - 5 ҳазор сӯмӣ, вале аз чарми сунъист. Онҳо ҳатто барои як машқ ҳам тоб намеоваранд, — қайд мекунад муаллими тарбияи ҷисмонӣ.

Мулоҳиза мекунем. Чӣ хеле ки Акбарака мегӯяд, барои як мактаб 40 тӯб лозим. Агар ба ҳисоби миёна ҳар як тӯб 20 ҳазор сӯмӣ афтад, ин 800 ҳазор сӯмро ташкил медиҳад.

Дар ноҳия 73 мактаби таълими ҳамагонӣ ҳаст. Аз 35 ҳазор бачагон танҳо 14 ҳазор нафараш ба клубҳои варзишӣ ҷалб карда шудаанд. Сабабаш оддист. Қисми зиёди мактабҳо дар биноҳои мувофиқ ҷойгиранд. Залҳои варзишӣ бошад, башумор аст. Будагиаш ҳам ба талабот ҷавоб намедиҳад. Дар натиҷа, дар ноҳия танҳо аз рӯи 9 намуди варзиш дар доираи бозиҳои варзишии бачагонаи «Умид ниҳоллари» мусобиқаҳо ба роҳ монда шудааст. Бачаҳо ҳоло дар бораи оббозӣ, гимнастикаи бадеӣ ва тенниси калон барин намудҳои варзиш орзу накунанд ҳам мешавад.

Дар ҳақиқат, дар ноҳия барои варзиши бачагона мактаби варзишии бачагонаю наврасон масъул аст. Вале худи вай ба ёрӣ мӯҳтоҷ аст. Вай пойгоҳ надорад. Барои маъмурияти мактаб дар назди варзишгоҳи марказии ноҳия танҳо 2 хона ҷудо шудаасту халос. Ғояи сохтани бинои ҷудогонаи маҷмӯи варзишӣ бошад, иҷронопазир монд. Аз ин рӯ машқҳо дар залҳои варзишии дигар мактабҳо гузаронда мешаванд. Чӣ хеле ки Акбар Тошматов мегӯяд, дар мактаби варзишӣ ҳоло 10 мураббӣ кор мекунад. Илова бар ин 4 ҷойи холӣ вуҷуд дорад. Сабаб дар он аст, ки барои кор шароит нест, ҷиҳозоти варзишӣ намерасад. Бачаҳоро беҳуда ҷамъ оварда, вақташонро бекора сарф намудан чӣ лозим?

Кӣ раис мешавад?

Агар дар ноҳия варзиши бачагона ба ҳоли худ гузошта шудааст гӯем, нодуруст хоҳад буд. Дар зинаи вилоятии мусобиқаҳои «Умид ниҳоллари», ки дар таътили зимистона гузаронда шуд, аз рӯи 5 самт бомуваффақият иштирок кардани хонандагони синфҳои 5-7 аз ин далолат медиҳад. Аз ҷумла, волейболбозони мактаби рақами 16, инчунин командаҳо аз рӯи кураши миллии мактабҳои рақами 20, 23, 30 ва 57 дар зинаи вилоятӣ ҷойи дуюмро ишғол карданд. Ва онҳое кам нестанд, ки варзиши бачагонаро ҷонибдорӣ кунанд ва ба вай ёрӣ расонанд. Дар байни онҳо заводи металлогконструксияи Тӯйтеппа, шӯъбаи « Пахтабанк»-и Тӯйтеппа, корхонаи маҳсулоти ғаллагӣ, раёсати роҳҳои автомобилгард, заводҳои пахтатозакунии «Қорасув» ва «Бектемир» ҳастанд. Ин рӯйхатро давом додан мумкин. Ким-киҳо стадион месозад, ким кӣ тӯб мехарад. Вале ҳамаи ин худ аз худ ба амал бароварда мешавад.

Дар баъзе мактабҳо ҳам варзишгоҳу ҳам зали варзишӣ ҳаст, дар дигар мактабҳо бошад, на танҳо аз майдони варзишӣ, балки аз тӯб на ном ҳасту на нишон.

— Ба ҳамин муносибат фармони Президенти мамлакатамон дар бораи созмон додани Бунёди рушди варзиши бачагона сари вақт интишор ёфт, — мегӯяд ҷонишини ҳокими ноҳия Тамара Абуҳакимова. — Охиру охирон дар мо имконият ба вуҷуд омад, ки барои рушди варзиши бачагона Бунёди махсус созмон диҳем, тамоми қувваву иқтидори мавҷударо муттаҳид созем, корро мувофиқи мақсаду мутобиқ ба амал барорем.

Ба мақсади ташкил кардани шӯъбаи рушди варзиши бачагонаи ноҳия қарори ҳокими ноҳия баромад. Дар вай муайян шудааст, ки Бунёд барои ҳама, аз ҷумла, ташкилотҳои хориҷӣ, иттиҳодияҳо, ширкатҳо ва фирмаҳо шахсони юридикиву ҷисмонӣ кушода шудааст. Таҳти сарварии ҳокими ноҳия Максим Тиллобоев Шӯрои парасторони Бунёд дар таркиби 19 нафар созмон дода шуд. Инчунин иборат аз 25 ташкилотҳои аз ҷиҳати иқтисодӣ пуриқтидори ноҳия муассисони Бунёд таъин шуд.

Дар ноҳия 13 ҷамъомади шаҳрвандони деҳот ва 2 ҷамъомади шаҳрвандони шаҳрак ҳаст. Акнун ҳар яки он ҳеҷ набошад, яктогӣ иншооти варзишӣ дошта бошад. Ба корхонаҳо ва хоҷагиҳо фармоиши дахлдор дода шудааст. Аз ҷумла, дар 170 корхона ва хоҷагии ноҳия барои рушди варзиши бачагона штати ягонаи мураббии варзиш ҷудо карда шудааст.

— Вале ҳоло ба вазифаи раиси Бунёд номзади муносиб нест, — мегӯяд Т. Абдуҳакимова. — Хоҳишмандон зиёданд. Вале одамони хушфаҳму корчаллон каманд.

Аз рӯи ақидаи ҳоким ба Бунёд бояд ташкилотчии ҷавон ва серғайрат сарварӣ намояд, аз ҳама муҳимаш, ғамгусори кори наҷиб, рушди варзиш дар байни бачаҳо бошад. То ин ки бачагонамон аз ҷиҳати ҷисмониву маънавӣ пурқувват, шахсони ҳамаҷониба баркамол ба воя расанд.

Н. ДУШАЕВ,
мухбири ЎзА.

Дар Ватани маҳбуб

Маҳсулот ба содирот

Ҷамъияти саҳҳомии «Электрокимиёсаноат»-и Чирчиқ ба соҳаи кишоварзии мамлакатамон поруҳои маъданӣ расонда медиҳад. Ҳоло ҷамъият харидорони хориҷии худро дорад.

Аз рӯзҳои аввали соли нав корхона ҳаҷми содиротро якбора зиёд кард. Дар бадали як моҳи гузашта ба фармоишгарони хориҷӣ ба якуним миллион доллари ИМА селитраи аммиакӣ, карбид, кислотаи азотӣ, гази карбонат ва аммонияи сулфат расонда доданд.

Шумораи харидорони хориҷӣ меафзояд. Дар айни замон корхона маҳсулоташро ба Россия, Қазоқистон, Тоҷикистон, Туркманистон ва Эрон расонда медиҳад.

Ёрӣ ба варзиши бачагона

Хоҷагии фермерии «Толибҷон»-и ноҳияи Намангон дар мавсими гузаштаи кишоварзӣ зиёда аз ду миллион сӯм фоидаи соф ба даст овард. Роҳбари хоҷагӣ Рӯзӣ Ҷӯраев қарор дод, ки як қисми фоидаро ба оилаҳои камтаъмини вилоят боҳам бинад ва ба ин мақсад 120 ҳазор сӯм харҷ кард.

Баробари қабул шудани фармони Президенти мамлакат дар бораи созмон додани бунёди рушди варзиши бачагонаи Ўзбекистон тадбиргари деҳотӣ ба кори умумихалқӣ низ ҳисса гузошт ва ба филиали вилоятии бунёд сад ҳазор сӯмро беподош гузаронд.

Ба ин кори хайри Р.Ҷӯраев дигар меҳнаткашони деҳа ҳам пайравӣ намуданд. Хоҷагии фермерии «Олтин водий», «Баҳром», «Абдуқодирбобо», «Шаҳрибону» барои рушди варзиши бачагона дар вилоят 50-100 ҳазор сӯмӣ маблағ ҷудо карданд.

Таҳти нишони «Made in Uzbekistan»

Дар ноҳияи Тайлоқ корхонаи муштараки ўзбекистониву россиягии «Тони-Греен» ба кор сар кард. Дар корхонаи мазкури ҷамъияти саҳҳомии тарзи кушод меваву сабзавот аз нав кор карда ба зарфҳои махсус ҷойгир карда мешавад. Дар корхонаи муштарак ба сифати маҳсулот эътибори ҷиддӣ медиҳанд, зеро ки маҳсулоти дар ин ҷо тайёр мешуда бо нишони «Made in Uzbekistan» ба хориҷ фиристода мешавад. Дар корхонаи муштарак сад нафар меҳнат мекунанд.

Бонги Наврӯз

Дар Хонобод оид ба тайёрӣ ба иди баҳор—Наврӯз ҳашар ба амал омад. Дар ҳашар зиёда аз панҷ ҳазор шҳрвандон иштирок карданд. Онҳо корҳои мухталифи калонҳаҷмро ба иҷро расонданд. Ободониву таъмири муассисаҳои маданию маърифии шаҳр—боғҳо, кинотеатрҳо, воситаҳои вақтхушӣ идома дорад.

Мувофиқи нақшаи корӣ оид ба тайёрӣ ба Наврӯз, ки ҳокимияти шаҳр таҳия намудааст, бояд ҳар як ҷамъомади шаҳрвандон панҷ ҳазорӣ ниҳол шинонанд. Озмун азназаргузаронии «Наврӯз таомлари» дар байни хонандагони коллеҷҳои шаҳр озмуни зуккоён, мусобиқаҳои варзишии мактаббачагон мусобиқаҳо аз рӯи ҳамаи намудҳои варзиш барои ҷоизаи ҳокими шаҳр гузаронда мешавад.

(Аз рӯи хабарҳои мухбирони «Овози тоҷик» ва ЎзА таҳия шуд).

Тарбияи ҳуқуқӣ

Аз инсон дида дар олам мавҷудоти бебаҳо нест. Аз ин рӯ саволи ҳаққонӣ бармеояд: Чӣ кор кардан лозим, то ки инсон худро ҳамчун шахсият, шаҳрванд дар ҷамъият намоиш диҳад?

Барои ин пеш аз ҳама масъулияти волидон хеле калон аст. Чуноне ки маълум аст давлат бо ҷамъият ба зиммаи волидон вазифаи масъулиятноки муносиб ба камол расондан ва тарбияи фарзандонро пеш гузоштааст. Баъзе волидон фикр мекунанд, ки бо тарбияи фарзандон дар айёме машғул шудан лозим аст,ки калон шуда, забон баровардаанд. Ва онҳо дар ин бобат ривоятеро фаромӯш мекунанд, ки мазмунаш зайл аст: «Яке аз рӯзҳо модаре пеши мутафаккире омада гуфт:бо тарбияи кӯдаки худ аз кай шурӯъ кунам? Мутафаккир ҷавоб дод: кудакатон чандрӯза шуд. Модар ҷавоб гардондааст: панҷрӯза. Мутафаккир ҷавоб гуфтааст: «аллакай панҷ рӯз дер кардаед».

Бояд тазаккур дод, ки кӯдак аз синни дуюсесола ба бисёр чиз сарфаҳм меравад. Ҳатто дар синни чорсолагӣ аз ҳама бештар ҳарф мезанад. Аммо маънои ҳамаи ибораҳоро пурра дарк карда наметавонад. Аз ин рӯ дар бобати ба камол расидани он аҳамияти оила, алалхусус волидон, муносибати онҳо ба ҳамдигар нақши калоне мебозад. Маҳз волидон дар бобати ташаккул ёфтани кӯдак, бархурдор гардидани ў аз ҳар гуна қавоиди оила нақши калон мебозанд. Дар бобати тарбияи ҳуқуқии кӯдак ҳам мақоми волидон калон бояд гардад. Агар онҳо аз хурдӣ ба онҳо аз хусуси ҳуқуқу ўҳдадориҳояшон ҳарф зананд, хубтар аст. Баробари калон шудан ба моҳияти масъала зуд сарфаҳм мераванд. Яъне маданияти ҳуқуқиашон баланд мегардад. Чунин тарзи тарбия азму иродаи кӯдакро мустаҳкам мекунад, барои бартараф сохтани душвориҳои ба амаломада омода месозад. Мабодо кӯдак дар рӯҳи шахсиятпарастӣ тарбия ёфта бошад, дар он сурат вай ба душвориҳои нахустини сабуки ҳаёт тоб оварда наметавонад. Яъне шароитеро, ки волидон муҳайё сохта буданд, пазмон мешавад, феъли «ба чизи тайёр ҳозиру нозир будан» барои мустақилона кор кардан имконият намедиҳад.

Барояш чи мумкину чӣ номумкинастро тамоман фаромӯш мекунаду оқибат ба дӯши волидон бори гароне мегардад.

Ба меҳнат кардан одат кунондани фарзандон аз тарафи волидон дар тарбияи кӯдак нақши калон мебозад. Вақте ки ба меҳнат кӯдак гардан тофт, дар он сурат ба қадри ҳар як тин мерасад, душвор будани дарёфти ҳар як тинро ҳис менамояд. Агар волидон баробари маънидод кардани ҳуқуқу ўҳдадориҳо ба кӯдак тарзи муомила бо дигарон, дар кӯчаву хона, дар ҷойҳои ҷамъиятӣ чӣ гуна рафтор зоҳир карданашонро фаҳмонанд боз ҳам хубтар аст. Дар он сурат ҷавони ба балоғатрасида маданиятнок мегардад, одобу муомиларо медонаду баланд бардоштани дараҷаи дониши ҳуқуқии вай ба осонӣ мекӯчад. Ва ин бачагон мудом аз паи некӣ мегарданд, ба воқеаҳое , ки дар атрофашон рух медиҳанд, бепарвогӣ зоҳир намекунанд, ба дигарон дасти мадад дароз менамоянд.

Маълум аст, ки ҳар як маданият аз интизом оғоз меёбад. Ин интизом гарави комёбӣ дар кори дилхоҳ асту онро набояд фаромӯш кард. Интизом баробари ин асоси маданияти инсони солимро намоиш медиҳад. Ва шахси интизомнок чӣ дар оила, чӣ дар мактабу чӣ дар маҳалли ҷамоатӣ маданиятнокии худро намоиш медиҳад. Яъне интизом барои вай талаби рӯзмарра мегардад, ки тарбияи ҳуқуқии онҳо ба осонӣ мекӯчад. Барои беинтизомии кӯдак пеш аз ҳама ба вай диққату эътибори зарурӣ надодани волидон, сустталабии онҳо сабабгор мегардад.

Алҳол вақте мамлакати мо дар бобати сохтани давлати демократии ҳуқуқбунёд ва ҷамъияти озоди адолатноки шаҳрвандӣ қадамҳои устуворона мегузорад, тарбияи ҳуқуқӣ нақши калон мебозад. Агар кӯдак аз хурдӣ ҳуқуқу ўҳдадориҳо ва вазифаҳои хешро ба хубӣ дарк кунад, дар он сурат баробари ба балоғат расидан ба ҷамъияту давлат фоидаи калон мерасонад. Ва инро фаромӯш накарда, ба тарбияи кӯдакон аз хурдсолӣ диққату эътибори махсус диҳем, дар он сурат комёбиҳо аз паси комёбиҳо ба даст меоянд.

Мудассир САИДАЗИМОВ,
номзади илми ҳуқуқшиносӣ, дотсент.

Муҳорибае баробар ба дусад рӯз

Муҳорибаи Сталинград дар таърихи ҷанги дуюми ҷаҳон гардиши муҳиме буд дар ҳаллу фасли сарнавишти ояндаи ҷанги байни шӯравӣ ва Олмони фашистӣ. Ва дар ин рӯзҳо, ки шастсолагии ин муҳорибаи бузург қайд мегардад, аз иштирокдорони ўзбекистонии он ҳамагӣ ҳафт нафар дар қайди ҳаётанд.

Аз китобҳои таърих ва дастурҳои дарсӣ маълум аст, ки он ҳарбу зарб 200 рӯз идома доштааст ва аз 17 июли соли 1942 то 2 феврали соли 1943 дар ҳимоя ва баъд баргардонии фашистон рӯзе то дуним ҳазор сарбози шӯравӣ ҳалок гаштааст ва дар ин шиддату муқовимат дар ниҳояти кор 1,5 млн. нафар аз ҷумлаи артиши вермахт кушта шуда, 2 ҳазор танку миномёт, 3 ҳазор бол ҳавопаймои олмониҳо нобуд карда шудааст. 91 ҳазор нафари аскарону афсарон асир гирифта шуданд...

Сафири Русия дар Ўзбекистон Д.Рюриков, муовини вазири дифои ҷумҳурӣ М.Аҳмадов, раиси намояндагии «Росзарубежсентр» В.Полозков маҳз аз хусуси сабақи муҳорибаи Сталинград ва якпорчагии халқу мамлакати аҳди ҷанг ҳарф заданд.

Дар толори сафоратхонаи Русия ба ин муносибат теъдоде аз иштирокдорони ҷанги дуюми ҷаҳон гирди ҳам омаданд ва бори дигар дар иҷрои овозхон Марат Ҳакимов аз сурудҳои ҷангиву ватанпарастӣ шуниданд.

Ташаббускорони ҷамъомад инчунин Маркази фарҳанги русҳо, Бунёди «Нуронӣ»-и Тошканд буданд. Ба сифати ёдгорӣ аз ин ҷашн ба собиқадорони ҷанг аз номи сафоратхона ҳадяҳо тақдим шуд.

Т.МИРҲАЁЕВ.

Оё шумо қонунро медонед

Дар ноҳияи Сирғалии шаҳри Тошканд ба маскани боз ҳам баланд бардоштани дониши ҳуқуқии ҷавонон, дуруст дарк кардани мазмуну мундариҷа ва моҳияти Қонуни Асосии мамлакатамон озмун - азназаргузаронӣ таҳти унвони «Оё Шумо қонунро медонед?» гузаронда мешавад. Ба қарибӣ марҳалаи ноҳиявии он ба амал омада, чандин ҷамоаҳои мактабҳо бо ҳам қувва озмуданд. Ғолибӣ насиби тими «Фемида»- и мактаби рақами 303 - уми мо гардид.

Маълум аст, ки «Фемида» номи маъбудаи адолат дар афсонаи халқи юнон ба ҳисоб меравад. Ва он комёбии аввалини мактаби мазкур дар соҳаи қонун нест. Онҳо соли гузашта дар марҳалаи шаҳрии ин озмун - азназаргузарони иштирок намуда, яке аз ҷойҳои фахриро ишғол карда буданд.

Акнун «Фемида» - чиёни мо дар марҳалаи шаҳрии озмун - азназаргузаронӣ иштирок намуда, шарафи ноҳияро ҳимоя мекунанд.

Равшан ЭРГАШЕВ,
ҷонишини сарвари мактаби рақами 303 оид ба корҳои маънавиву маърифатӣ.

Бо суръату сифати баланд

Аҳли меҳнати хоҷагии ширкатии «Янгиқӯрғон»-и ноҳияи Навбаҳори вилояти Навоӣ ба кишту кори имсола тайёрии пухта мебинанд. Имсол ба 597 гектар коштани пунбадона дар назар дошта шудааст. Алҳол дар 283 гектар парвариши ғаллазор хуб ба роҳ монда шудааст.

Ба мавсими кишту кор тайёрии пухта дида, дар ин бобат корҳо суръату сифати баланд пайдо мекунанд. Тамоми техника аз тармим бароварда, корҳои тахту ҳамворкунии замин босуръат давом доранд.

Ва суръату сифати баланди корҳо аз ҳамин дарак медиҳад, ки аҳли хоҷагӣ имсол аз соҳаи кишоварзӣ даромади калон хоҳад дид. Дар бобати иҷрои ин корҳо Элмурод Ҳайдаров, Мардон Эшмуродов, Рамазон Раҳмонов, Зубайдулло Ниёзов, Имом Тошматов, Арслон Эшмуродов барин аъзои хоҷагӣ намунаи ибрат мегарданд.

***Дар сурат:** механизатор Арслон ЭШМУРОДОВ.*

(Аксбардор: Собир ЗУФАРОВ) (ЎзА).

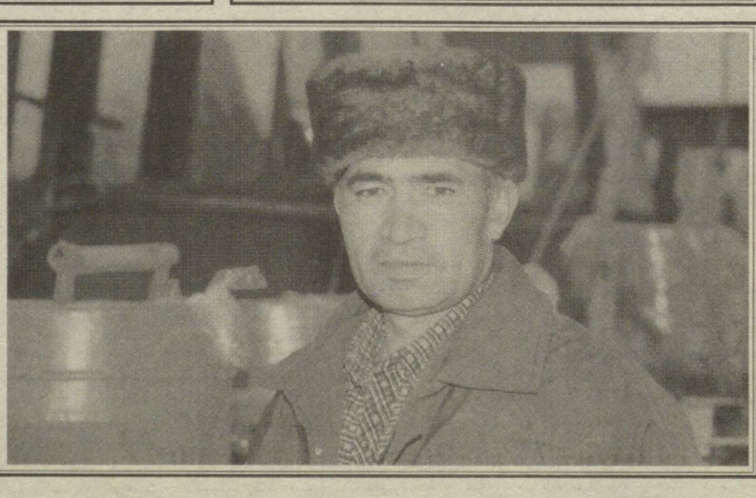

Хотираҳо

Кӯҳи тоҷик

1. Қиссаи хирману дона

Тирамоҳи соли 1958. Оғози кори банда дар рӯзномаи «Тоҷикистони советӣ».

Ва...

Ва тайёрии мардуми шеърдӯсту шоирпарасти тоҷик ва аҳли қаламими Тоҷикистон ба ҷашни 1100-солагии Устод Рӯдакӣ.

Ва...

Ва қаламкашони тоҷик аз хурд то бузург ба ифтихори ин ҷашни муборак ҳама Рӯдакипарасту ҳама Рӯдакисаро!...

Ва бандаи камтарин ҳам...

Ҳамон рӯзҳо чун ҳамешагӣ як силсила чакидаҳои нимхому нимпухтаамро бо унвони «Хирман» ба Иттифоқи нависандагон, ба назди устодам Мирзо Турсунзода бурдам.

—Девбанд,—устоди азизам бандаро бо ҳазл ҳамин тавр ном мебурданд,—ту Мӯъминшоҳро мешиносӣ?—баъди бо диққат хондани навиштаҳоям пурсиданд устод Турсунзода.

—Не, устод...

—Наход?!,—бовариашон наомад ва каме коҳишомезона афзуданд:

—Боз ту даъвои шеъру шоирӣ дорӣ!...

—Бо шеърашон ошноӣ дорам, устод,— худро сафед карданӣ шуда, посух додам.

—Хайр, ин тур бошад, бо ӯ туро шахсан шинос кардан аз тани банда,—табассумкунон гуфтанд устод ва ба як гӯшаи чакидаҳоям навиштанд: «Писарам Мӯъминшоҳ. «Хирман»-и Теша Раҷаброро хондам. Дона дорад. Дар «Шарқи сурх» сабзонданаш ба ӯҳдаи ту.

Бо салом,

Мирзо Турсунзода.

... Ҳо, шиносоии нахустини банда ба мудири шӯъбаи назми маҷаллаи «Шарқи сурх» Мӯъмин Қаноат басо самимӣ, гуворо ва хотирмон буд.

2. Як шаби босаодат

Моҳи апрели соли 1977. Баҳори басо пуртаровату назаррабо буд. Ҳамроҳи Мӯъмин Қаноат дар кӯчаи ба номи Орҷоникидзе, дар назди бинои Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон дар зери чанорҳои сарсабз оҳиста-оҳиста қадам мезадем. Устод Мирзо Турсунзодаро интизорем. Мувофиқи ваъда бояд ба хонаи яке аз хешони ман—Шамсиддин Нуралиев, ба колхози ба номи Жданови ноҳияи Ҳисор ба меҳмонӣ равем.

—Оши сиёҳалаф мешавад, ё не?—мепурсид аз ман Мӯъмин бо хавотир.

—Албатта, мешавад! Охир, банда ҳам каму беш аз хӯрокҳои дар фасли баҳор дӯстдоштаи устод бохабарам,—хотири Мӯъминро осуда карда, андаке бо ифтихор хабар медиҳам.

—Ҳа, ин тавр бошад, бисёр хуб,—изҳори қаноатмандӣ мекунад Мӯъмин.

Интизориамон дер мекашад. Устод бо меҳмони москвагии худ Юрий Суровсев—котиби Иттифоқи нависандагони Иттиҳоди Шӯравӣ ва Шавкат Ниёзӣ дар утоқи кориашон саргарми сӯҳбатанд.

Шом фаро мерасад. Ронандаи устод Сайфулло Суровсевро ба меҳмонхонаи «Душанбе» бурда, бармегардад. Боз чанд муддат интизор мешавем.

—Аҷаб не, устод аз меҳмонравиамон фаромӯш кардаанд?—бетоқатӣ мекунам ман.

—Шояд,—оромона ҷавоб медиҳад Мӯъмин ва ҳарду пасопеш ба ҳузури Мирзо Турсунзода медароем.

—Эҳ, қариб фаромӯш кардам,—баробари моро дидан аз ҷо бармехезад устод ва ба Шавкат Ниёзӣ рӯ меоварад:

—Ҳамин ҷавонҳо оши сиёҳалаф ташкил кардаанд... Бо ҳам бинем-чӣ, Шавкатҷон.

—Хуб шудааст, муаллим,—зуд розӣ мешавад Ниёзӣ.

—Рафиқ Суровсевро ҳам ҳамроҳ гирем-чӣ, муаллим,—таклиф мекунад Мӯъмин.

—Бисёр сара мешавад,—аз таклифи бамавқеи шогирдашон хурсад шуда, гӯшаки телефонро мебардоранд устод ва бо як эҳсосоту назокат ба меҳмони москвагӣ мақсадро мефаҳмонад.

—Ҳазорон бор ташаккур, Мирзоҷон! Ман имрӯз беҳад мондаам, аллакай душ қабул кардам,—овози узрхоҳонаи меҳмон шунида мешавад.

—Ин одамон ба қадри саломатиашон мерасанд, мо барин бепарво не,—гӯшаки телефонро ба ҷояш гузошта истода гуфтанд устод.

Ҳангоме ки мо аз утоқ берун меомадем., устод ба хонаашон сим зада ба ҳамсарашон ба куҷо рафтан ва кай омаданашонро маълум карданд.

Ниҳоят мо ба «Волга»-и хизматии устод нишастем. Он ба сӯи зодгоҳи азизи устод—Ҳисори Шодмон роҳ пеш гирифт. Дар гардиши кӯчаи Путовский устод аз оинаи пеши мошин нохост «Волга»-и Ҷӯрабек Муродовро дида, кӯдаквор хурсанд шуданд: «О, ин Ҷӯрабек-ку, Сайфулло? Сигнал деҳ, нигоҳашон дор!...

Ҷӯрабек мошинашро аз гузаргоҳ андаке дуртар, дар назди чойхонаи «Роҳат» нигоҳ дошта, зуд ба назди мо омад.

—Росташро гӯй, ба куҷо хабарӣ ҳастӣ?—ба тори аз тирезаи нишастгоҳи қафои «Волга» намудорбуда ишора карданд устод баъди воҳӯрии самимона бо Ҷӯрабек.

—Дар хизмати ёру дӯстон будем, устод. Ба хона рафта истодаем,—ҳалимона ҷавоб дод Муродов.

—Ин тавр бошад, бо мо ҳамроҳ шав, хизмати дӯстонро давом бидеҳ,—табассумкунон гуфтанд устод.

—Ба чашм,—даст ба сандуқи сина гузошт Ҷӯрабек.

—Шамсиддин меҳмонони иззатмандро басо хушнудона истиқбол гирифт. Аз рӯи таомули тоҷикӣ дар пеши пои онҳо як гӯсфанди думбакалони ҳисориро сар бурид. Меҳмонхонаи кушоду барҳаво, ҳавлии тоза ва гулзори соҳибхона ба устод ниҳоят маъқул шуд.

—Хешатон чӣ кора,—оҳиста пурсиданд устод аз ман, ки дар паҳлӯяшон будам.

—Деҳқонзода. Бист сол боз сардори бригадаи пахтакорианд, муфассал фаҳмондам ба устод.

Ҷаҳонро хуррамӣ
аз деҳқон аст,
Аз ӯ гаҳ зарь,
гоҳе бӯстон аст.

Устод ин ду мисраъ шеърро бо завқ хонданду ба санъати суханварии Носири Хисрав мадҳу сано гуфтанд. Ва дар фароварди суханашон аз баъзе кормандони радиои ҷумҳурӣ гила карданд, ки онҳо мисраъҳои ҷовидонаи шоирро баъзан ғалат мехонанд. Мӯъмину Шавкат гуфтаи устодро бо чандин мисолҳои дигар қувват доданд. Ҳамин тавр ноаён чанд лаҳза дар гирди тозагии забон ва тарзи баёни он сӯҳбат авҷ гирифт. Аммо соҳибхона дар косаҳои чинӣ оши сиёҳалафро оварду мавзӯи сӯҳбат ҳам дигар шуд. Акнун сухан дар бораи гиёҳу рустаниҳои шифобахши тоҷик мерафт.

Устод як коса сиёҳалафро бо иштиҳо хӯрданд. Вале ба гӯштбирён, оши палав, қурутоб, фатирмаска ва дигар хел хӯрокиҳо, ки болои дастархони соҳибхонаро зеб медоданд, даст набурданд. Аз нӯшокиҳо бошад, танҳо чой истеъмол мекарданд. Базми он шабро нақлу ёддоштҳои ширину пандомези устод Мирзо Турсунзода, сурудҳои марғубу дилнишини Ҷӯрабек Муродов (аксари сурудҳои он шаб хондаи Ҷӯрабек ба матни шеърҳои устод буданд), шеърхонии оҳангдори Мӯъмин Қаноат ва шӯхиҳои намакини Юсуф Лақай (дӯсти айёми ҷавонии Мирзо Турсунзода) басо гарму рангин гардонданд.

Соати дувоздаҳи шаб ба Душанбе баргаштем. Ҳамин ки ба мавзеи шаҳрчаи тиббии Қарияи Болои Душанбе, наздик шудем, устод бо овози ҳама шунаво ба Сайфулло супориш доданд:

—Аввал Мӯъминшоҳро ба хонааш бурда мемонем. Ва барои он ки рад накунад, бо табассум илова карданд:

—Бартариаш ҳамин, ки хонааш сари роҳ аст...

Сайфулло гуфтаи устодро ба ҷо овард.

Баъд ману Шавкат Ниёзӣ устод Мирзо Турсунзодаро то таги дарашон гусел кардем.

Он шаби босаодатро, ки ҳамсӯҳбату ҳамнишини устодонам будам, як умр фаромӯш намекунам.

3. Ошёни шоир

Тобистони соли 1988 бори нахуст ба Дарвоз сафар кардам.

Мегӯянд, ки барои хуб шинохтани шоир, пеш аз ҳама зодгоҳашро бояд дид. Дар ин ақида воқеан ҳам ҳақиқате ҳаст. Охир, уқоби кӯҳӣ ҳам пеш аз парвози баланд лонаи худро дорад. Дар он ба дунё меояд, обу дон мехӯрад, пару бол мебарорад ва ниҳоят ба парвоз медарояд.

Ба назари ман, тақдири одамизод ҳам мисли ҳамин уқоб аст. Фарқ танҳо дар он аст, ки инсон ҳама чизро—ҳатто парвозро низ бошууруна ва мақсаднок мекунад.

Курговад... Ба назари ман, дар Дарвоз ин деҳаи началдон калон аз ҳама зеботару дилработар тофт. Пеш аз ҳама манзараҳои нотакрораш: деҳа дар бағали кӯҳҳои осмонхарош, дар яке аз гардишҳои беҳисоби Панҷи ноором ва соҳили рӯдчаи шӯхи кӯҳӣ воқеъ гардида, ба назари бинанда нимҷазираи сабзу хуррамеро ҷилвагар месозад. Сониян, Курговад ин зодгоҳи шоири маъруфи тоҷик Мӯъмин Қаноат аст, ки бо он имрӯз на танҳо помириён, балки тамоми тоҷикон фахр мекунанд.

Ошёни шоир дар саргаҳи ҳамин деҳа, дар домани кӯҳи осмонбӯси Зартеғ воқеъ гардидааст.

Ҳангоме ки Курговад маро ба оғӯши гарми худ гирифт, беихтиёр сатрҳои оташбори шоир аз «Китобҳои захмин»-аш ба ёд расид:

Садои зангу овози
хурӯсон ҷӯр мегардид,
Ба гӯши ман садои
ғижжаку тамбӯр
мегардид,
Ба рӯи Панҷи яхбаста
кунун яхсел меҷунбид,
Ба дарёбод сели ях
намеғунҷиду меҷунбид.
Ба рӯи бомҳо аз пушти
рӯзӣ селаи кафтар,
Ба зери бомҳо дар
ҷустуҷӯи хомаю даф-
тар.
Ба ғамҳо хӯ гирифта
беғаму бебок
мерафтем.
Зи дуди хонаҳо сӯи
ҷаҳони пок мерафтем.
Ба мактаб ин пагоҳӣ
хушхабар омад,
навид омад,
Ба тифлон рӯзи
ид омад,

— Кӯ, биё додари ҷун, хуш омадӣ—баробари ба ҳавлии падарии Мӯъмин қадам гузоштан моро марди қоматбаланди сабзинарӯе гарм истиқбол кард.

—Падари ман, бародари Мӯъминшоҳ...,—марди сабзинаро бо мо шинос кард Сироншо.

Амаки Диловар моро ба чапкандии барҳавою зебои болои дарвозахона, ки аз тагаш як ҷӯйбор оби зулолу софи чашмаҳои деҳа мегузашт, таклиф намуда, бори дигар хушбошӣ кард.

Дар сари дастархони пурнозу неъмат бо аҳли амаки Диловар ва ҳамдиёрони шоири ширинкаломи тоҷик Мӯъмин Қаноат сӯҳбати хосае барпо гардид. Ин, албатта, сабаб дошт: гарчанде ки ман бо Мӯъмин зиёда аз 30 сол ошноӣ дорам ва нону намакхӯрем, вале ба зодгоҳи ӯ, ба хонаи падараш бори аввал қадам гузошта будам.

Ва табиист, ки аз аҳли сӯҳбат ҳар кӣ дар бораи айёми кӯдакӣ ва наврасии шоир хотирае, мушоҳида ва ёддоште ҳикоя мекард, ман бо таваҷҷӯҳи зиёде мешунидам ва ба лавҳи хотир мегирифтам.

(Давомаш дар саҳ.4).

Дарёдил

— **Бубахшед, дардҳои кӯҳнаи шуморо нав карданӣ набудам. Ман дар бораи устози нахустинатон пурсиданӣ будам.**

— Ҳа, дарвоқеъ. Бародарам Раҳмон Валиев дар мактаб муаллими забон ва адабиёти тоҷик буданд. Он кас доимо мегуфтанд: Касе ки даҳ ҳазор мисраъ шеър аз ёд мекунад, аз ӯҳдаи шеърнависӣ мебарояд. Нахустин шеърҳоямро бародарам мутолиа намуда бурду бохтамро мегуфтанд. Шеъри «Зинда бод, Дарбанд» ҳам ҳамон солҳо иншо гардида буд:

Зинда бод, поянда бод,
қишлоқи Дарбанд зинда бод,
Боғу бӯстон, кӯҳу дарё
халқи Дарбанд зинда бод.
Ҳофизонат булбуланду
шоиронат хушсухан,
Ҳам суруди ҳофизону
шоиронат зинда бод.

Баъд ба шоири тоҷик Аминҷон Шукӯҳӣ тақлид мекардам.

— **Бо фаъолияти меҳнатиатон имсол чилу се сол пур мешавад. Дар ин вақт оё ба ягон ноҳақӣ дучор гардидаед ва агар дучор гашта, бошад, онро чӣ тавр бартараф намудед?**

— Се маротиба мавзӯъҳои рисолаи номзодиам бекор карда шуд. Бо сабабҳои мухталиф заҳматҳоямон барабас мерафтанд. Ниҳоят бори чаҳорум ба кор шурӯъ кардам. Таҳти сарпарастии ректори Донишгоҳи Давлатии Тирмиз, профессор Н. Тӯраев ва роҳбари илмиам, олими забардаст профессор П. Ким рисолаи номзадиро бомуваффақият ҳимоя намудам.

Ноомадиҳои кор иродаи маро шикаста натавонист. Меҳнатдӯстӣ, сабру тоқат кор дод.

Юсуф Валиқулов муаллифи якчанд мақолаву очеркҳои илмӣ низ мебошад.

«Ниёгони бузурги мо», «Шароф Рашидов ҳомии дӯстии халқҳои тоҷику ӯзбек, «Академики сурхондарёгӣ», «Фарзанди содиқи халқи ӯзбек», «Гуманисти бузурги Шарқ», «Асосгузори ду адабиёт» ва китоби «Қалб садоси» аз амсоли онҳост.

Юсуф Ваиизодаи Дарбандӣ ба сифати тарҷумони моҳир низ фаъолият нишон медиҳад. Ғазалҳои бо тахаллуси Фонӣ иншогардидаи Алишери Навоӣ, ғазалҳои Камоли Хӯҷандӣ, Ҳилолӣ, Ҷалолиддин Румӣ, Ҳозиқ ва дигаронро ба забони ӯзбекӣ тарҷума кардааст. Шеърҳои Лутфӣ, Саккокӣ, Ҳабибӣ, Чустӣ, Абдулло Орипов, Эркин Воҳидов, Ҷуманиёз Ҷабборов, Тӯлқин Марям Турдиева, Моҳидил Каримова ва дигаронро ба тоҷикӣ тарҷума намудааст ва онҳо дар матбуоти Ӯзбекистону Тоҷикистон ба табъ расидаанд.

Юсуф Валиқулов бар ғазалҳои Навоӣ, Муқимӣ, Увайсӣ, Нодира ва Саҳбо мухаммас бастааст ва ғазалҳои дилкашашро машшоқон месароянд. Ғазалҳояш дар Афғонистон ҳам чоп гардидааст. Шеърҳои бо тариқи «ширу шакар» иншогардидаи ӯ бешубҳа барои дӯстии абадии халқҳои ӯзбеку тоҷик хизмати шоён мекунад:

Юсуф Вализодаи Дарбандӣ алҳол дар ҷустуҷӯст. Дар мавзӯи «Барқарории маънавии миллӣ ва рушди шуури иҷтимоӣ» кори илмӣ пеш мебарад. Шеъру ғазалҳои нав ба нав меофарад. Ба ӯ комёбиҳо мехоҳем.

Ӯро ҳамагон мешиносанд ва эҳтиром мекунанд. Вай гули сари сабади маҳфилҳо ва тӯю тамошои мардум, тарҷумон, шоири зуллисонайн, олим ва файласуф... Ӯ Юсуф Валлизода Дарбандист.

Нохун зада ба торҳои қалбам
Садои мавҷҳову навои гирдобат
Аҷаб фикрҳои тоза овардӣ ба ёдам
Аё дарёи Дарбанд, дарёи илҳом

Ҳа, шоири мардумии Ӯзбекистон Абдулло Орифов хеле хуб фармуда. Аз ин дарё басо олимону фозилони шинохта об хӯрда, ба воя расидаанд. Мудури кафедраи назария ва амалияи сохтмони ҷомеаи демократӣ дар Ӯзбекистони Донишкадаи Давлатии Тирмиз Юсуф Валиқулов ҳам маҳз аз ҳамин дарё илҳом гирифта.

Муаллим зимни сӯҳбат саҳфаҳои дафтари аъмоли худро варақ зада, аз умри босамараш шукри беҳад мекунад. Баъди бо баҳоҳои аъло хатм намудани мактаби рақами 9 - уми ноҳияи Бойсун, қабул гардидан ба факултаи торихи Донишгоҳи Давлатии Тоҷикистон, кушуда шудани олами торих ба рӯяш, кор дар Фарҳангистони улуми Тоҷикистон, омӯхтани Авесто, ҳаракати ҷадидизм, ташкили тадбирҳои мухталиф, кор (ба ҳайси тарҷумон) дар Афғонистон дафтари сарнавишти ӯро оро медиҳанд.

—**Муаллим, чуноне ки медонем, ҳаёти шумо барои ҷавонон мактаби ибрат аст. Барои дар зиндагӣ роҳи ростро интихоб намудани шумо саҳми кӣ бештар аст?**

—Албатта зиндагӣ. Баъд модарам. Модарам вақти хоб рафтанамон ҳикояву афсонаҳои тарбиявӣ мегуфтанду ягон кори ношояме кунем, танбеҳ медоданд. Фақат дар орзуи олим шудани ман буданд.

Дар ёд дорам. Модарам бо чашми гирён «Писарам, додаронатро ба ту, туро ба худо месупорам», гуфта дар дастам ҷон доданд. Шукр, пайвандонам ҳар яке одамони хуб шуда ба камол расиданд. Ҳар гоҳе ки тӯй ё ягон тадбири оилавӣ гузаронем, ҳамин лаҳзаи зиндагӣ ба ёдам меояд ва ёди модари пурармони ин дунёро падруд гуфтаам диламро реш - реш мекунад.

Улдон ҚАРАЕВА,
мухбири «Овози тоҷик»
дар вилояти Қашқадарё

Пурсишу посух

«Қитъаи сабз» магар Австралия аст?

Бисёр вақт дар саҳифаҳои рӯзномаву маҷаллаҳои телевизион ва гуфторҳои радио ба мафҳуми «қитъаи сабз» рӯ ба рӯ мегардем. Редаксияи мӯҳтарам дар бобати чаро ин тавр номбар гардидани ин мафҳуми мазкур маълумот медодӣ.

Бо камоли эҳтиром, Абдулло Масруров, аз ноҳияи Риштони вилояти Фарғона.

Аз идора: «Қитъаи сабз» дар ҷуғрофия ҳамчун қитъаи алоҳида номбар нагардидааст ва дар зери ин мафҳум номи давлати Автсралия маҳфуз аст. Австралия ягона давлате мебошад, ки дар ин «қитъаи сабз» ҷойгир шудааст. Ва мамлакати мазкур бори аввал аз тарафи сайёҳи машҳур Ҷеймс Кук кашф гардидаасту аз харитаи ҷаҳон ҷо пайдо кардааст. Мамлакати мазкур манзараҳои аҷибро дар худ таҷассум гардондааст ва соҳиби табиати нотакрор мебошад. Дар ин ҷо намудҳои мухталифи олами ҳайвоноту наботот маскан пайдо кардаанд. Махсусан Кенгуру ва тӯтӣ бештар ба назар мерасад. Аз Нишони давлатии давлати мазкур кенгуру ва дарахти эма беҳуда ҷо пайдо накардааст. Азбаски ин мамлакат мудом сарсабз аст, барои ҳамин ӯро «қитъаи сабз» гӯён ном мебаранд.

Дар бобати кашфу азхудкунии сарватҳои ин кишвар бештар ҳӯлландиён саҳми калон гузоштаанд. Аз ин рӯ онро дар авали садаи Х1Х ҳамчун Ҳӯлланди нав ҳам номбар кардаанд. Соли 1770 сайёҳ Ҷеймс Кук онро кашф намудааст. Сарзамини аз тарафи вай кашфгардида ба мулки Англия мубаддал мегардад ва ба он Уэлси нави ҷанубӣ ном медиҳанд. Ҳамон вақт аҳолии ин кишвар ҳамагӣ 300 ҳазор нафарро ташкил медод. Баъди он ки Англия аз баҳри 13 ҳудуди мустамликадории худ дар Амрико баромад, барои ба ҳудуди мустамликадории худ даровардани Австралия пайваста кӯшид. Сараввал ба ин кишвар шахсоне фиристода шуданд, ки суд ба ҳукми бадарға муносиб дониста буд. То охири садаи ХY111 ба ин ҷо бештар муҳоҷирон рӯ оварданд. Азбаски сафи муҳоҷирони инглис пайваста афзуд, соли 1824 кишвари мазкур ба худ номи Уэлси нави Ҷанубро гирифт. Соли 1827 ҳукумати Англия расман эълон намуд, ки бар сокинони қитъаи мазкур ҳукмрониро ба роҳ мондааст.

Номи расмии давлати мазкур алҳол Иттифоқи Австралия аст. Ба таркиби он Тасмания, Флиндеро, Кинг, Кенгуру, Карте, Эшмор, Кокс ва дигар ҷазираҳо шомиланд. Алҳол ҳам дар тасарруфи Британиёи Кабир аст. Соли 1901 Иттифоқи Австралия эълон гардидааст. Ҳарчанд давлати мазкур ба таркиби Ҳамҷамъияти Миллатҳои Маликаи Британиёи Кабир шомил бошад ҳам, соҳиби ҳуқуқи худидоракунӣ мебошад. Майдони «қитъаи сабз» 7,7 миллион метри мураббаъ буда, аҳолиаш қариб 20 миллион нафар аст. 95 фоизи онҳоро аврупоиён ташкил медиҳанд. Аҳолии таҳҷоӣ ҳамагӣ 1,5 фоиз буда, онҳоро абориген ном мебаранд. Забони давлатиаш инглисӣ буда, дар он ҷо намояндагони халқҳое зиндагонӣ мекунанд, ки ба динҳои мухталиф мансубанд.

Пойтахти мамлакат шаҳри Канберра мебошад. Шаҳрҳои дигари калонаш Сидней, Мелбурн, Брисбен, Перт буда, аз 3,6 миллион то 1,3 миллион нафар аҳолӣ доранд. Австралия аз 6 иёлот, 2 ҳудуди маъмурӣ иборат аст. Сохтори давлатиаш демократии федеративӣ, сарвари давлат Маликаи Британиё аст. Мамлакатро вакили Малика генерал-губернатор идора мекунад. Аз соли 1996 боз дар ин вазифа Уилям Дин мебошад. Роҳбари ҳукумат Нахуствазир буда, алҳол дар ин вазифа Д.Говард фаъолият пеш мебарад. Ҳокимияти қонунбарории мамлакат, ки Парлумони Федеролӣ номида мешавад, аз ду палата—Сенат ва Палатаи вакилони халқ иборат буда, воҳиди пулиаш доллари Австралия аст.

Ҳавояш гарму серборишаст. Дар тобистон боронгариҳо кам мешаванд. Дар зимистон аз меъёр бисёр меборад. Аз ҳамин сабаб сайёҳон моҳҳои май-август ба ин кишвар сайр карданро хуш мебинанд. Иқлими ҳудудаш гуногун аст.

Перомуни мафҳумҳои оила, маҳалла ва ёру диёр

Шиноснома:

Убайдулло Бозоров зодаи деҳаи Невичи ноҳияи Паркенти вилояти Тошканд аст. Номзади илми фалсафа. Тамоми умрашро ба илм бахшидааст. Мухбири фаъоли ҷамоатии «Овози тоҷик». Силсилаи мақолаҳояш дар мавзӯъҳои мухталиф дар саҳифаҳои рӯзнома рӯи чопро дидаанд. Алҳол дар хусуси муаммоҳои оила, маҳалла тадқиқот пеш мебарад. Рисолаи доктории ашро ба мавзӯи шуури ҷамъиятӣ ва масъалаҳои маънавиёт бахшидааст.

Имрӯзҳо Убайдуллоака ҷашн дорад. Ҷашни зодрӯз. Ӯро аз самими қалб бо баҳори ҳафтоду шашумаш муборакбод намуда, комёбиҳои калони эҷодиро таманно дорем. Аз «нӯги хамир фатир» гуфтагӣ барин мақолаи навбатии ӯро ба ҳукми шумо, муштариёни азиз, пешкаш мекунем.

Бо тақозои давру замон ин ё он соҳаи ҳаёти иҷтимоӣ дар маркази диққат қарор гирифтааст. Соли 2002 соли эъзози солхӯрдагон бошад, соли 2003 «Соли маҳаллаи обод» эълон карда шуд. Мафҳумҳои маҳалла, оила ва Ватан якдигарро пурра намуда, дар рушди ҳаёти ҷамъиятӣ нақши муҳим мебозанд.

Оила як рукни асосии ҷамъият ва давлат, гурӯҳи кӯчакест, ки тавассути никоҳ ё худ қаробати ину он таркиб ёфтааст. Аъзоёни ин гурӯҳ бо умумияти зист, кӯмаки байниҳамдигарӣ ва масъулияти аҳлоқ бо ҳам муттаҳид гаштаанд. Ҳар як оила вазифаҳои ба худ хоси иҷтимоӣ, хоҷагӣ ва тарбиявӣ дорад. Оила дар меҳнати фоиданоки иҷтимоӣ иштирок намуда, рӯзгори худро пеш мебарад ва дар рушди ҳаёти ҷамъиятӣ ҳисса мегузорад, дар акси ҳол, барбод рафтани он аз эҳтимол дур нест.

Тарбия муҳимтарин вазифаи оила аст, зеро оила асосҳои мустаҳками чандинасраи маънавиро молик мебошад. Ҳурмати калонсолон, эътибор ба волидон, меҳнатдӯстӣ, меҳру оқибат, покӣ ва ҳалолӣ барин фазилатҳо, ки ғановати маънавиямон бо ин мафҳумҳо асос ёфтааст, қабл аз ҳама дар муҳити оила ташаккул меёбад. Ин ҷараёни тарбиявӣ бо панди ниёгон, ибрати падарон ва тавассути меҳри модарон тадбиқ мегардад.

Ҳар як оила фарзанд диданро орзу менамояд. Фарзанд меваи умр ва такягоҳи оила аст. Фарзанд мӯъҷизаест, ки меҳру муҳаббати зану шавҳарро ба якдигар афзун мегардонад. Лекин дар зиндагӣ модароне ёфт мешаванд, ки аз баҳри фарзанд баромадаанд, падароне ҳастанд, ки бо фориғболӣ умри худро дар чойхонаҳо мегузаронанд. Набояд фаромӯш кард, ки волидон то ба воя расонидани фарзандони худ ба тарбияи онҳо ҷавобгаранд. Парвози фарзандон баланд бояд бошад. Ин парвоз аз оила сар мешавад, зеро муҳити солими оила муҳимтарин манбаи тарбияи авлоди баркамол аст.

Тифоқии оила, мустаҳкамии он пуштбони мӯътамадест дар тадбиқи амалии мақсадҳои маҳалла ва ёру диёр.

Набояд фаромӯш кард, ки ба савияи иҷтимоию маърифии оила бисёр чизҳо вобаста аст. Вақтҳои охир бойбачагоне, ки бо роҳҳои гуногун соҳиби молу пули зиёд гашта, бо худнамоӣ тӯйҳои ҳашамнок мегузаронанд, зиёд шудаанд. Маросими дафнро низ ба тӯй монанд карда, ба харҷи барзиёд роҳ медиҳанд. Дар хонаводаҳои мотамдор хонондани мавлуд, ба онҳое, ки ба дафн омадаанд, додани пулу рӯймол, гузаронидани маросими ифтор дар моҳи Рамазон зарурат дорад? Мӯйсафедони рӯзгордида, фаъолони маҳал оё намешавад, ки фармони болоро мунтазир нашуда, баҳри пешгирии исрофгариҳои беҳуда ҳаракат намоянд?

Мафҳуми оила бо мафҳуми маҳалла узван вобаста аст. Маҳалла калимаи арабӣ буда, маънои он аҳолии яклухти як ё якчанд кӯча аст. Соли 2003 бо ташаббуси сарвари мамлакат соли маҳаллаи обод эълон гардид. Дар зери мафҳуми «обод» нафақат зебо ё хушнамудӣ, балки аҳлӣ, бо ҳам тифоқйи мардум, меҳру оқибати онҳо дар назар дошта мешавад.

Маҳалла шакли миллии худидорист. Маҳалла дар тарбияи одамон, дар мустаҳкам намудани тартибу интизом нақши муҳиме мебозад. Чӣ тавре ки Президентамон таъкид намудааст, дар ҳалли ҳар гуна масъала маҳалла қодир аст, зеро муҳити аз ҳама адолатнок, шароити иҷтимоии одилона маҳз дар маҳалла воқеъ гардиданаш мумкин аст. Маҳалла дорои афкори ҷомеавиест, ки таъсири пурзӯр дорад. Маҳаллаҳо аз соҳаҳои сирноки қаробат, хешу таборӣ, кудову андагӣ ва ҳамсоядории нек ба хубӣ воқифанд. Ҳаминро ба эътибор гирифта, Президенти кишвар зарурияти рушди асосҳои қонунию ҳуқуқии маҳаллаҳоро ҳамчун қисми ҷудонопазири ҳаёти сиёсию иҷтимоӣ ва маънавӣ таъкид карда гузаштааст.

Бо тақозои вазифа дар маҳалҳои гуногун мешавам. Эътибор ба маҳалҳо ба муносибати эълон гардидани Соли маҳаллаи обод эҳсосшаванда аст. Дар маҳаллаҳо ба фаъолият пардохтани тарбиячӣ омӯзгор-мураббиён айни муддао гардид.

Асарҳои Ислом Каримовро, ки роҳҳои тараққиёти ҷамъиятамонро аз ҷиҳати назарӣ ва амалӣ асоснок гардондаанд, таҳлил намудан низ аҳамияти бештар касб намудааст.

Алҳол дар як қатор маҳаллаҳои ноҳияи Тошканд корҳои тарғиботу ташвиқот бо иштироки намояндагони ҳокимияти ноҳия ва фаъолони маҳаллҳо, ходимони милитсия бо савияи баланд гузаронида мешавад. Як мисол меоварам. Маҳаллаи ба номи Алишери Навоии қишлоқи Қизғалдоқ нафақат дар ноҳия, балки дар ҷумҳурият аз маҳалҳои намунавӣ ба ҳисоб меравад. Дар озмун-азназаргузаронии Бунёди «маҳалла»-и ҷумҳурӣ ва рӯзномаи «Халқ сӯзи» маҳаллаамон яке аз ҷойҳои фахриро ишғол намуд. Раиси маҳалла Эркин Ғуломов ба гирифтани унвони мураббии шоистаи Ӯзбекистон сазовор гардид. Дар маҳалла ба тарбияи маънавию маърифӣ, ба гузаронидани тӯй ва маросимҳо, масъалаи варзиши ҷавонон эътибори калон дода мешавад. Соли гузашта бо ходимони эҷодии маҷаллаи «Имом Бухорий сабоқлари» мулоқоти аҷиб баргузор карда шуд. Муовини сармуҳаррири маҷалла Анвар Ҳоҷӣ Аҳмадов таҳти мавзӯи «Одоби маҳалла» баромад намуд. Пиронсолон ба раиси маҳалла изҳори сипос намуданд. Дар воҳӯрӣ калону хурд иштирок намуда, як олам таассурот бардоштанд. Маҳаллаҳои «Шамсиобод»-и қишлоқи Куксарой, ба номи Нишонови қишлоқи Чувалачи низ намунаи ибратанд. Ба наздикӣ дар тӯи яке аз хешовандон иштирок намудам. Тӯй сермазмун, ихчам, бе нӯшокии спиртӣ гузашт. Бовар кардан душвор, вале ин ҳақиқат аст.

Тӯйҳое, ки бо иштироки аъзоёни комиссияҳо сурат мегиранд, табъи дил, камхарҷ ва хотирмон мегузаранд. Маҳаллаҳо низ охир, вазифаҳои дар наздашон бударо аз сидқи дил иҷро намоянд!

ххх

Ободии маҳаллаҳо, осудагӣ, тарзи солими зиндагӣ ба осудагии халқ ва фаровонии он вобастагӣ дорад. Мардум—одамони як маҳал, диёр—ҷои зиндагонии халқ аст. Нақле ҳаст: «Аз шоҳи дигар ҷо будан гадои диёри худ будан афзал». Ватан—ҷоест, ки дар он хуни ноф рехтааст, заминест, ки моро одам карда ва ба воя расондааст. Ватан—хокҷои ниёгон, ҷоест, ки соаташ расад, дар он ба хоби абад меравем.

Оне, ки анъанаи миллӣ ва фарҳанги он ва ватанпарвариро инкор менамояд, беватан аст ва ватандор ҳам буда наметавонад. Оне, ки соҳибватан аст, шахси хушбахтест. Ватан—такягоҳи инсон. Ҳифзи Ватан аз душманони дохилию берунӣ қарзи фарзандии ҳар яки мост. Инсони ҳақиқӣ ёру диёр гуфта зиндагӣ мекунад. Озодии ватани ҷоноҷонамон ва ободии он бароямон бахти бузург аст. Ватан чун саҷдагоҳ муқаддас мебошад.

Ба шарафи 10-солагии Конститутсияи Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Президентамон авф эълон намуд. Ҳазорҳо маҳкумшудагон ба назди оила, ба маҳаллаҳои худ баргаштанд. Ин сабукиест, ки рӯҳияи башардӯстиро саршор аст. Ин авф, албатта, дар назди маҳалла ва аҳли ҷомеа масъулияти муайяни дигарреро вогузошт. Нисбати онҳое, ки тасодуфан гумроҳ шуда ва ба роҳи хато рафтаанд, ғамхорӣ карда шуд. Нисбати онҳо оила, маҳалла ва ёру диёр ба маънии том падарӣ ва модарӣ намуданд.

ххх

Ман дар ин мақолаи худ доири мафҳумҳои оила, маҳалла ва ёру диёр суханронӣ кардам. Мазмуни асосии корҳои маънавию маърифатиамонро бояд рушду ривоҷи шуурнокии омма ташкил диҳад. Оила ва маҳалларо бояд мазмуни ғояи истиқлоли миллӣ дастрас бошад. Назария, тарғибот ва амалиёт ба ҳам узван пайваст бошанд. Бахти оилавӣ қабл аз ҳама ба ободии маҳал, осудагии ёру диёр вобастагӣ дорад. Бо ибораи сарвари мамлакат, вазифаи аввалдараҷа аз баланд бардоштани савияи сиёсию иҷтимоии халқ ва таъмини фаъолнокии он иборат аст. Баҳри иҷрои ин вазифаи бузург ва ҳамеша муҳиму умда тамоми қувва ва воситаҳо бояд сафарбар карда шаванд.

Убайдулло БОЗОРОВ,
номзади илми
фалсафа.

Кӯҳи тоҷик

(Аввалаш дар саҳ.3).

—Додари ман Мӯъминшоҳ, дар ҳамин кулбаи сангину лоин ба дунё омадааст,— ба хонаи кӯҳнае, ки дар як гӯшаи ҳавлии аз ҳар ҷиҳат ободу зебо чун ёдгории нодир ҳифз карда мешавад, ишоракунон гуфтанд амаки Диловар.—То ба омӯзишгоҳи педагогии Ғарм ба хондан рафтанаш, яъне то соли 1947, мо аҳли хонаводаи—ҳама, аз хурд то калон дар ҳамин хонаҳои сангин зиндагӣ мекардем...

—Аҷаб не шеъри аввалинашро ҳам дар ҳамин кулба навишта бошад?—кунҷковӣ мекунам ман.

Дар чеҳраи нуронии амаки Диловар табассуми латифе ҳувайдо гардида, андешамандона ҷавоб медиҳад.

—Рости гап, додари чун, иншоро аник намедонам. Он солҳо мани Мӯъминшоҳ баҳри таълими рӯзгор бештар ба дасу дарав, подабонию хирманкӯбӣ сарукор доштем...

—Ба шунидани ман, Мӯъмин ду достонашро ҳангоми дамгирӣ дар зодгоҳаш, дар ҳамин ҳавлӣ иншо кардааст. Оё ҳамин гап дуруст аст, амак?—бо умед мепурсам аз бародари шоир.

—Ха, иншаш аник додари чун,—дархол ҷавоб медиҳад амаки Диловар ва моро ба таги дарахти зардолуи азиме бурда, гуфташонро шарҳ медиҳад:

—Ана ҳамин дастниҳоли падар шоҳиди тавлиди достонҳои «Исми ман—Тоҷикистон» ва «Гаҳвораи Сино» мебошад.

Азбаски ошёни шоир ба қадамҷои ӯ имрӯз ба зиёратгоҳи ҳақиқии ҳаводорони шеър ва хусусан қаламкашони ҷавонмаҳал табдил ёфтааст, аз рӯи эҳтиёт ва имтиёз аз амаки Диловар мепурсам:

—Ҳамин гапро ба ғайри каси дигар ҳам гуфта будед, ё не?

—Не, ба касе нагуфтаам, додари чун. Ситорат ба ман маълум шуду бори аввал «сирри» маконии илҳоми бародарамро кушодам...

Оре, ошёни шоир на танҳо парвозгоҳ, балки илҳомбахшу ифтихори ӯ ва халқаш низ мебошад!

4. ВОХӮРӢ ДАР ТОШКАНД

Тобистони соли 1998. Бо гардиши айём ва такозои тақдир банда бештар аз панҷ сол дар Тошканд зиндагӣ доштам ва танҳо ба кори эҷодӣ машғул будам.

Лек...

Лек рӯзе, соате ва хатто лаҳзае аз ёди Ватан, пайвандону хешон ва ёру дӯстони қарину меҳрубон ғофил набудам. Ҳамеша ташнаи дидорашон, ташнаи эҷодиёти ёдашон будам. Ба хусусе қаламкашони ҷавонмашқ ҳамтакдир...

Хушбахтона ҳамон тобистон дар Ӯзбекистон Рӯзҳои Тоҷикистон барпо шуду дар сарои бошукӯҳи «Туркистон» ба дӯсти бисёр азизу қадрдон ва устоди меҳрубонам Мӯъмин Қаноат басо гарму ҷӯшон вохӯрдӣ кардам.

Оре, Оре!... Басо гарму хотирмон...

Ва...

Ва баъди ҳамон вохӯрӣ ва дар ҳамон рӯзҳо дар васфи устоди азиз тавлид ёфт. «Кӯҳи тоҷик»-и банда, ки дар ин рӯзҳои ҷашни муборaки мавлудашон ба соҳибҷашн ва ихлосмандони эҷодиёти волою нотакрори шоири маҳбуб аз дилу мағзи ҷон ҳадя мекунам.

Зодаи Боми ҷаҳон, аё кӯҳи тоҷикон!
Шудӣ машҳури ҷаҳон, аё рӯҳи тоҷикон!
Дарвози ту, он ҳама муҳаббату рози ту,
Кунун шиносад ҷаҳон хосии овози ту!
Эй шоири ҷовидон, ашъору эъҷози ту!
Ту худ шогирди Мирзо, рӯҳаш бикардӣ ризо,
Чун фарзанди бовафо, дар Замину
дар фазо...
...«Шарора»-и ту аланга зад дар
кӯҳистони тоҷик,
«Ситора»и ту аланга зад дар дилу
ҷони тоҷик.
«Роҳҳою парвозҳо»-ят роҳ ёфт
ба сарзаминҳо,
Ашъори рангини ту роҳ ёфт
ба милиён дилҳо!...
«Мавҷҳои Днепр»-и ту, то ҳанӯз дар мавҷанд,
Мавҷҳои мухлисони ту, то ҳанӯз
дар авҷанд!...
Ҳамон «Сурӯши...» ту, ҳамаро ба ҷӯшу
хурӯш овард,
Ҳамон ҷӯшу хурӯши ту, ҳамаро
ба сурӯш овард!
«Гаҳвораи Сино»-ат гаҳвораи тоҷик шуд,
Он гавҳари ноёбат маҳлораи тоҷик шуд!
...Водареғо, ҷанги тоҷиккуш туро озор дод!
Ин ҷанги бародаркуш туро ҳазор хор дод!
Ту худ фирорӣ гаштӣ дар мулкҳои бегона,
Ту худ хуморӣ гаштӣ ба Миҳану ба Хона!...
Чингиз туро мизбон кард, Олжас туро
меҳмон кард,
Ирон ба оғӯшат гирифт, Нодир туро
дармон кард...
Имсол дар Тошканд будӣ,
дар Рӯзҳои тоҷикон,
Мо ҳарду дидор дидем,
дар сарои «Туркистон»...
Ду тоҷики фирорӣ, ду тоҷики хуморӣ,
Ду тоҷики ҷабрдида, аз ҷанги Тоҷикистон!
Маро ту оғӯш кардӣ, чун бародари ҷонӣ,
Туро ман оғӯш кардам,
бо ҳазор меҳрубонӣ!...
...Зодаи Боми Ҷаҳон, аё кӯҳи тоҷикон!

Шудӣ машҳури ҷаҳон, аё рӯҳи тоҷикон!

5. ДИДОР ДАР «ХОҶАОБИГАРМ»

Тобистони соли 2000. Ҳавои Душанбе ниҳоят гарм. Банда аз гармии тоқатшикан ба осоишгоҳи «Хоҷаобигарм» «панаҳ» бурдаам. Як ҳафта боз аз ҳавои тозаи кӯҳсораш озодона нафас мекашам. Аз оби мусаффои чашмасоронаш нӯши ҷон мекунам. Аз бӯғи шифоӣ ва гармобаи ҷонбахшаш табобату ҳаловат мебарам...

Ва...

Ва ба дидори дӯсти басо азизу қадрдон ва Устод Мӯъмин Қаноат мушарраф мешавам!...

Ҳо, дидорбинии басо гарму ҷӯшон, басо хотирмон!

...Дар осоишгоҳ 20 рӯз ҳамроҳ табобат ва дам гирифтем. Ҳуҷраҳои хобамон паҳлӯи ҳамдигар. Сӯҳбатҳоямон дар мавзӯи ҳаёту адабиёт, шеъру шоирӣ ва умуман зидагӣ лангардору тӯлонӣ...

—Устод, лутфан бигӯед, ки достони саропо дарди миллати шумо—«Дод» чӣ тур ва дар куҷо тавлид шуда?—мепурсам аз дӯстам дар омади гап.

—Оббо!... Басо суоли вазнин додӣ, дӯстам,—дар чеҳраи каме коҳидаи шоир маҳзунӣ ҳувайдо мегардад ва баъди андаке таҳаммул бо дили начандон хоҳам кӯтоҳ посух медиҳад:

—Ин ҳамосаро банда дар рӯзҳои сарнавиштсози тоҷик дар муҳоҷират, дур аз Тоҷикистони азизам ва бо хуни дил иншо кардаам...

—Оре, ин ҳолат дар достон ба пуррагӣ ҳис карда мешавад, устод. Аммо мақсади суоли банда дигар чӣ буд...

—Яъне?

—Яъне нисбати ин достони шумо, ки гумон мекунам дар назми даҳ соли охири тоҷик суханни тозаю ноёб аст, чаро накди адабӣ хомӯш аст? Ё аниқтараш нодида мегирад?!

—Ҳазор афсӯс, ки имрӯз накди адабии тоҷик ба маънои томаш вуҷуд надорад, дӯстам, мефаҳмӣ, вуҷуд надорад!...—Каме гилаомезона посух дод устод ва афзуд:

—Худо накунад, ки адабиёти оламгири тоҷик дар садаи бисту як бе накди адабӣ бимонад!...

Ман устод ва дарди дили дӯстамро хуб медонистам, хуб мефаҳмидам.

Лек...

Лек илоҷи дармонашро надоштаму надорам, ҳазор афсӯс, ки надорам!...

Аммо он бист рӯзе, ки дар «Хоҷаобигарм» дар мулоқоту сӯҳбатҳои ширину пандомӯзу хотирмони устоди назми имрӯзи тоҷик Мӯъмин Қаноат будам, худамро хушбахттарин инсон мешуморам.

Теша РАҶАБ.

ш. Душанбе.

Турфа олам

42 сол бидуни ҳуҷҷат

Ҳӯлландие ба дасти полиса афтид, ки 42 сол боз бидуни ҳуҷҷати ронандагӣ ва гузарондани автомобили худ аз муоинаи техникӣ мошин рондааст. Номи ӯ сир нигоҳ дошта мешавад. Ӯро дар ситоди назоратии Улирихе нигоҳ доштанду ронанда ҳуҷҷати дахлдорро пешкаш накард ва дар айни замон лому мим ҳам нагуфт. Маҷбур шуданд ӯро ба қитъаи полиса оваранд. Дар он ҷо ҳулландии 60 - сола маҷбур гардид асрори худро ифшо созад. Вай иброз дошт, ки аз 18 солагиаш боз бидуни ҳуҷҷати ронандагӣ ва гузарондани автомобилаш аз муоинаи техникӣ автомобил меронад ва дар ин муддат аққалан ягон бор ҳаракати роҳро вайрон накардааст ва ин дафъа агар мусофири дағал ҳамроҳаш намебуду асаби ӯро таранг намекард, шояд полиса аз ин сирру асрори вай бохабар намегардид.

Ӯ ба хона бидуни автомобил баргашт. Вале аз қафояш силсилаи ҳуҷҷатҳое расида омад, ки аз додани ҷаримаҳо саршор буданд.

Интернет модарони испонӣ

Дар Испониё мафҳуми нав Интернетмодарон пайдо мегардад. Бонувоне, ки фарзандонашон парронҷак шуда, ба ҳаёти мустақилона роҳ пеш гирифтаанд, дар Интернет қути лоямут пайдо мекунанд. Онҳо ба писархонду духтархондаҳо дар бобати хӯрдану пӯшидан ва тарбия кардан аз наздик кӯмак мерасонанд Дар ин бобат сайти алоҳида таҳти унвони «Модарони телевизионӣ» кушода шудааст. Онҳо бо ҳамин васила фармоиш мегиранд ва хӯрокро ба мизоҷони худ тавассути таксӣ мефиристанд. Баъзе фарзандхонони кунҷков бошанд, барои ба дидори «модарони» худ мушарраф гардидан ба манзили онон ташриф меоваранд. Бояд тазаккур дод, ки аз ин хизмат бештар донишҷӯён истифода мебаранд. Миқдори мизоҷон дар Мадрис, Севиля, Памплоне хеле афзудааст.

Озмуни президентҳои ҷавон

Охири соли гузашта дар Томск мусобиқаи финалии озмуни ғайриоддӣ таҳти унвони «Восочка - 2002» ба амал омада, мухлисони мактабҳои шаҳр таҳти шиори «Модарҷон, ман Президент шуданиам» мубориза бурданд.

Чуноне, ки ташкилотчиёни озмун иброз доранд, ин ғоя аз шӯъбаи минтақавии ҳизби «Россияи ягона» сар зад. Иштирокдорони озмун ба ҳукми ҳайати ҳакамот барномаи худии интихоботиро пешкаш намуданд. Дар марҳалаи аввал ҳафт муддаӣ ба интихобкунандагон вохӯрӣ гузаронд. Ба онҳо лозим омад, ки бо усулҳои мухталиф барои ба даст овардани овози интихобкунандагон муваффақ гарданд. Баъд иштирокдорон қобилияти худро дар навиштани нома ба унвони Владимир Путин озмуда диданд. Ба баъзеи онҳо лозим омад, ки тарҳи костюмҳои нави солинавиро ба президент кашанд. Баробари ин аз онҳо талаб карда шуд, ки Суруди миллии Россияро аз ёд гуфта дода, дар хусуси Нишони давлатии Россия маълумотҳо диҳанд.

Ҳамаи шартҳои озмунро хонандаи мактаби рақами 2 Владимир Чашин бе каму кост иҷро намуд. Аз ин рӯ ӯ соҳиби роҳхати ройгон ба лагери умумироссиягии «Орленок» гардид.

Плакат — тӯҳфаи солинавӣ

Сокини Барнаул дар роҳи автомобилгард камтар монда буд, ки ба садама дучор гардад. Вай дар сари роҳ плакат - рекламаро дида, ҳангу манг шуд. Чунки ҳамсараш дар сар кулоҳи Бобои Барфин тасвир ёфта буд. Баъд маълум гардид, ки тадбиргари ҷавон хостааст, ки бо ҳамин васила ҳамсари худро бо Соли Нав муборакбод намояд. Аз ин рӯ плакатро таҳия намудааст, ки дар поям он чунин сатрҳо иншо гардида будаанд: Соли нават, муборак бод, ҳамсари азизам».

Романро дар маҳбасхона анҷом хоҳад дод

Суди Канада аз болои шаҳрванди Бритониёи Кабир ҳукм баровaрда, ӯро аз озодӣ ба муддати ду сол маҳрум намуд. Зеро вай тавассути Интернет ба сокини номаълуми канадагӣ мактубҳои ҳархелаи бемаза ва тӯҳматангезро «ирсол» кардааст. Кристофер Келлии британӣ аз саҳифаи Интернет тасодуфан номи бонувони канадагиро пайдо карда мактубҳо навиштааст. Ҳатто саҳифаҳои аввалини романи иншокардаистодаашро ирсол намудааст. Баъди аз хусуси айшу ишратҳои хеш, ошиқонаш, рафтори онҳо маълумот додан, тасодуфан ба даст афтодааст.

Суд рафтори ӯро ғайриқонунӣ ва тӯҳмат дар ҳаққи зани покдомани канадагӣ арзёбӣ карда, ҳукм баровард ва Келлии британӣ романи тамомнакардаашро акнун дар маҳбасхона ба анҷом хоҳад расонд.

Ҷазои муносиб

Полисаи Британиё занеро ба маҳкама кашид, ки дар маъвои худ фарзанди ягонаи худро, ки 11 сол дорад, танҳо гузошта рафтааст. Маълум гардид, ки вай ҳамроҳи ҳамсараш ба ҷазираҳои Канара истироҳат намудааст. Ҳангоми парвоз ба ҷазираҳо фарзанди ӯро аз сабаби набудани ҳуҷҷати зарурӣ ба тайёра роҳ нadодаанд. Занак калиди хонаро ба фарзандаш дода, таъин кардааст, ки ба маъво даромада, бахузур истироҳат кунад. Тамоми чиз барои хӯрду пухт мӯҳайёст. Вале на ӯ ва на ҳамсоягон дарро кушода тавонистаанд. Маълум мешавад, ки ӯ аз саросемагӣ калиди корхонаашро ба фарзандаш дода будааст. Як ҳафтаи расо фарзандаш дар хонаи ҳамсояҳо гаштааст ва аз он полиса бохабар гардида, зану ҳамсарро аз ҷои истироҳат фавран даъват кардаанд. Мувофиқи қонунҳои британӣ барои танҳо гузоштани кӯдаки ноболиғ ҷазои сахт муқаррар гардидааст.

Накд дод

Тадбиргари сарватманди амрикоӣ хост, ки ба сокинони шаҳри ҷоноҷонаш тӯҳфаи муносиб кунад. Вай ба 300 дона доллари арзишашон ҳархела соядасти худро гузошта, ба оинаи корхонааш часпонд ва дар зераш навиштаҷоти зеринро ҷойгир сохт: аз рӯи инсоф гиред, ба дигарон ҳам расад.

Дар бадали 35 дақиқа аз долларҳои часпондаи оина ному нишоне намоянд. Танҳо акнун барои ин рафтор, ки вайронкунии тартиботи ҷамъиятӣ мебошад, тадбиргар дар назди суди шаҳр ҷавоб доданаш лозим меояд.

Барои бехатарӣ хобро афзал донист

Дар Ҳиндустон яке аз мошинистони қатор 1100 нафар мусофирро ба ҳоли худ партофта, дар истгоҳ поездро нигоҳ дошта, ба хоб рафт. Чуноне ки менеҷери ширкати қатора ҷаноби Кунду хабар дод, рафтори мошинист дуруст аст. Чунки вай амнияти мусофиронро ба назар гирифта, ба ин кор даст задааст. Зеро агар вай дар роҳ хоб мемонд, дар он сурат даҳшат рух доданаш муқаррар буд.

Мувофиқи қоида мошинист аз як истгоҳ ба истгоҳи дигар набояд беш аз ҳашт соат ҳаракат кунад. Вале поезди вай то истгоҳ аз вақти муқаррагардида чор соат дертар расида омад. Яъне мошинист нисбати меъёр чор соат бештар кор кард. Аз ҳамин сабаб вай мусофиронро огоҳ карда, ба хоб рафт. Ҳамин тавр қатора то манзили таъинот ҳафт соат дер расида омад. Аммо мусофирон ягон зарар надиданд.

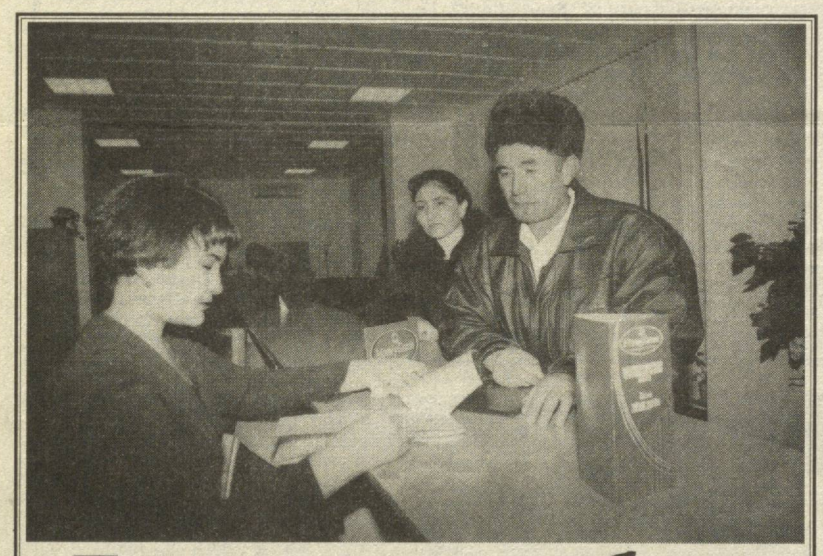

Бинои нави бонк

Шаҳри Навоӣ рӯз то рӯз зебо мегардад. Алалхусус, дар шоҳроҳи «Ғалаба» қад кашидани боз як бинои назаррабо ба ҳусни шаҳр ҳусни нав зам намуд. Ба бинои мазкур, ки бо усули замонавӣ сохта шудааст, кормандони бахши навоигии Бонки саҳҳомиву тиҷоратии инноватсионии «Ипак йӯли» кӯчида гузаштанд.

Дар бобати сари вақту хушсифат сохтани бинои мазкур саҳми бунёдкорони фирмаи хусусии «Элдач» хеле калон аст.

Дар бино барои кормандон ва мизоҷон кулли шароит фароҳам оварда шудааст. Бояд зикр намуд, ки бонки мазкур соли 1994 ташкил ёфта, ба 661 субекти хоҷагидорӣ, минҷумла 259 нафар шахси ҷисмонӣ ва шахси ҳуқуқӣ хизмат мерасонад.

Соли гузашта барои рушди хоҷагиҳои фермерӣ, фирмаҳои хусусӣ бонки мазкур 21 миллион сӯм вомии имтиёзнокро пешкаш намуд ва нишондиҳандаи мазкур соли кунун аз ин ҳам меафзояд.

Дар сурат: лаҳзае аз фаъолияти бахши навоигии Бонки «Ипак йӯли».

Матн ва сурати
Собир ЗУФАРОВ (УзА).

Китобхонаи бачагонаи «Темурмалик»

Китобхонаи бачагонаи маркази ноҳияи Пешкӯ дар пастхамие воқеъ гардида буд. Роҳбарони шуъбаи вилоятии Ҳизби Миллӣ-демократии фидокорлар ва вакилони халқи Кенгаши вилоят, ки аз ҳамин ҳизб интихоб шудаанд, аз ин воқиф гардида, ба кори хайр даст заданд. Дар назди идораи шӯъбаи корҳои фарҳанги ноҳия биное интихоб карда, он ҷо корҳои аз нав таъмиркунӣ ба роҳ монда шуд.

Вакили халқи Кенгаши вилоят Бафо Назиров дар бобати таъмир дасти ёрӣ дароз карда бошад, вакили халқи Кенгаши вилоятӣ Фазлиддин Махатов ба андозаи як миллион сӯм мебел харида дод.

Ҳамин гуна вакили халқи дигар, сардори тими футболи вилоятии «Бухоро» Зиёдулло Ёдгоров ба ҳисоби китобхона 100 ҳазор сӯм пул гузаронда, ҳокимияти ноҳия низ ба андозаи як миллион сӯм китобхонаро ҷиҳозонид. Ниҳоят лаҳзаҳои пурҳаяҷони кушодашавии китобхона фаро расид.

Маросими кушодашавӣ бо карнаю сурнайҳо намуди идона дошт. Меҳмонону мизбонон ва китбхонони ҷавон гирд омаданд. Лентаи рамзиро ҷонишини раиси Шӯрои иттифоқҳои касабаи вилоят, ҷонишини раиси ҳизби демократӣ-миллии фидокорлар, вакили халқи Кенгаши вилоятӣ Шаҳодат Ихтиёрова буррид. Дар маросим як гуруҳ вакилони халқи Кенгаши вилоятӣ, ҷонишини ҳокими ноҳияи Пешкӯ Камол Ахмедов, сардори шӯъбаи маданияти ноҳия Саодат Иброҳимов ва дигарон иштирок намуда ба сухан баромаданд.

Ҳоло китобхонаи бачагонаи «Темурмалик» 12718-то китоб, 2200-то китобхон дорад.

Аз суханони мутасаддиён маълум гардид, ки дар ояндаи наздик миқдори китобу китобхонон якчанд ҳисса меафзояд.

А.АВЕЗОВ,
мухбири худамон.

Пулнома

«Ғам махӯр аз бепулӣ,
Бепул, ки дарё бепул аст».
Бепул.

Кам махӯр аз серпулӣ, серпул, ки дунё як пул аст.

◆◆◆

Чун пул надорӣ дар тӯй ҳам шӯрбо намерасад.

◆◆◆

Пулро бад дидан нодонист, беандоза дӯст доштан аблаҳист.

◆◆◆

Пул қувваи бузургест. Обод метавонад кунад, барбод низ.

◆◆◆

Пул ва имон ҷӯр ояд - нур болои нур,

Пул аз имон зӯрояд - одамгарӣ шавад дур.

◆◆◆

Сарватманди хасис аз дандони худ менолад.

◆◆◆

Пули бедардимиён рӯзе миён бишканад.

◆◆◆

Пул вафо надорад. Вагарна даст ба даст намебуд.

◆◆◆

Барои пул қадри худро як пул макун.

◆◆◆

Аз кабоби бепул хӯрдан, дуди кабоб афзалтар аст.

Равшани МӮЪМИН,
ноҳияи Сӯх.

Соли маҳаллаи обод

Маҳалла маъвои азизи ман

Маҳалла решаҳои амиқи таърихӣ дорад. Аз қадимулайём аҳамаияту моҳияти маҳалла бо мақомоти ҷуғрофиаш маҳдуд карда намешуд. Бо дигар суханон ифода намоем, вай имрӯз модели миллии худидоракунии шаҳрвандон мебошад. Дар солҳои истиқлолият ин зумра мақоми таърихии маҳаллаҳо эҳё ва таҳким ёфтанд.

Маҳалла дар ҳаёти ҳамватанонамон чи хел мавқеъ дорад?

— Маҳаллаи ман — такягоҳ, маслиҳатчӣ ва орзуи ман. Дар симои ҳар як сокини маҳалла ман хеши наздики ба худам монандро мебинам, — чунин аст ҷавоби сокини ҳафтодупанҷсолаи маҳаллаи ба номи Олим Хоҷаеви ноҳияи Шайхонтоҳури пойтахт И. Курипискин. — Бароям он чиз фараҳбахш аст, ки тамоми сокинони маҳаллаамон ба якдигар хайрхоҳу накӯкор, дилсӯзу боилтифот, қариб ки бародарону хоҳаронанд. Инчунин бо он фахр дорам, ки маҳалламон осуда аст.

Аз ҷумла, бори дигар мо ба суханони Иван Евтехеевич ҳангоми ҳашари рӯзи якшанбеи ин маҳаллаи назаррабо боварӣ ҳосил намудем. Иштирокдорони ҳашар якдилона шоххои дарахтонро мебуриданд, ҷӯйҳоро тоза мекарданд, кӯчаҳоро меруфтанд. Бо раиси ҷамъомад Рашидака Наҷмиддинов аз кӯчаҳои маҳалла қадам задем. Дар маҳалла хӯрду калон дар бораи ин мард ва дигар интихобшудагон суханони нек мегӯянд. Ин бесабаб нест. Ӯро дар ин ҷо барои ғамхорию эътибори доимиаш ва саъю кӯшишаш дар бобати сазовор шудан ба боварии онҳо, «ҳаммаҳаллагонаш» қадр мекунанд. Рашидака то ба нафақа солҳои дароз ба сифати механик меҳнат кардааст. Се духтару се писарро тарбия намудааст. Шояд, аз ин рӯ ба тамоми маҳалла сарварӣ карда, бо ғаму ташвиши дигар одамон зиндагӣ карда метавонад.

Натиҷаҳо хубанд. Худатон хулоса бароред. Дар давоми солҳои охир ягонто оила ҷудо нашуд. Шаш воқеаи моҷарои оилавиро дар байни аҳолии шашҳазорнафара мусбӣ ҳал карданд. Ба раиси маҳаллаи мазкур ифтихорномаи фахрии Бунёди ҷумҳурии «Маҳалла» супурда шудааст. Сокинони маҳалла дар озмунҳои мухталифи ҷумҳурӣ ҷойҳои намоёнро ишғол карданд. Масалан, маҳалла дар ҳақиқат бо Миркамол Қосимови даҳсола фахр карда метавонад. Ӯ дар байни ҳамсолонаш аз рӯи каратэ чемпиони Осиё мебошад.

Руслан ва Дмитрий Бердибоевҳоро марги бемаҳали падару модараш ба ятим табдил доданд. Меҳрубонии маҳаллаи бисёрмиллата (дар вай намояндагони 17 миллат зиндагӣ мекунанд) муҳаббату ғамхории волидайнро иваз намуд. Руслан — аллакай ба сӣ қадам гузошт. Аъзои баробарҳуқуқи ҷамъият аст. Дима бошад, дар синфи шашум мехонад. Вай барномасоз шудан мехоҳад. Ӯ орзуву ниятҳои нек дорад.

Ба оилаҳои ночор эътибори калон дода мешавад. Ба ғайр аз ёрии давлат, ба сокинони маҳалла онҳо бо дигар роҳҳо ёрӣ мерасонанд. Барои чунин ҷонибдории ихтиёрӣ бунёди махсуси маҳалла созмон дода шудааст.

Бо шӯъбаи меҳнат ва ҳифзи иҷтимоии ноҳия ҳамкории зич ба роҳ монда шудааст. Ин имконият дод, ки 30 нафар духтарону писарон бо кори доимӣ таъмин карда шаванд. Фаъолони маҳаллаҳо накшаҳои зиёд доранд. Ҳокимияти ноҳия барои сохтмони варзишгоҳ, майдони волейболу теннис замин ҷудо кард. Аз ҳисоби бунёди маҳалла дар ин ҷо пункти тиббии кулаиҳои иловагӣ дошта кушоданианд.

Рушди минбаъдаи институтҳои демократӣ бевосита ба барқарорсозӣ ва таҳкими ҷамъияти ҳуқуқии шаҳрвандӣ дар Ӯзбекистон хизмат мекунад. Бесабаб сарвари давлатамон Ислом Каримов дар иҷлосияи нуҳуми парлумони мамлакат пурзӯр гардондани мавқеъву аҳамияти ташкилотҳои ҷамъиятиву ғайридавлатиро афзалияти дуюми марҳилаи нави рушди демократӣ наномид.

Маҳалла дар Ӯзбекистон маъмултарин институт ба ҳисоб рафта, звенои ҷудонопазири ҷамъиятамон мебошад. Маҳаллаи ба номи Олим Хӯҷаев яке аз онҳост. Чунин шумораи бузурги маҳаллаҳо ва дигаргунсозиҳои мусбии дар онҳо ба амаломадаистода имконият медиҳад, ки ҳақиқатро боз ҳам амиқтар дарк намоем. Ин ба амал баровардани ҷараёни дигаргунсозиҳои босуръат дар ҷумҳурии ҷавони соҳибистиқлол мебошад.

Элбек ХОЛИҚОВ,
мухбири ЎзА.

Овози тоҷик

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.
Тожик тилида нашр этилади.

Сармуҳаррир Эсон Турдиқулов.

Рӯзнома ҳафтае ду маротиба: рӯзҳои чоршанбе ва шанбе чоп мешавад.

Рӯзнома дар компутерхонаи идора чинда, саҳифабанд гардид.

Ҳаҷми насри бадеӣ, очерку мақола аз 5 саҳифаи чопи ду интервалӣ ва шеър аз 50 мисраъ зиёд бошад, идора қабул намекунад. Рӯзнома ба мактубҳои интишорнашуда ҷавоб намегардонад.

Рӯзнома дар Кумитаи давлатии матбуоти Ўзбекистон номнавис гардидааст.
Тартиби номнависшуда № 16. Г -138
Теъдоди чоп 3000.

Ҳисоби сурати мо дар бонк:
Ҳ/С 20212000800101767001,
МФО 00423. Шӯъбаи Меҳнати ЖСБ дар шаҳри Тошканд.

Муҳаррири навбатдор: **М.ОТАХОНЗОДА.**
Мусаҳҳеҳон: ДОДОБОЕВА М.
ФАЁЗОВА Т.
Саҳифабанд: Х. ТӮХТАЕВА.

Нишонии мо:
700047 ш.Тошканд, кӯчаи Матбуотчилар, 32.
Телефонҳо: қабулгоҳ 133 - 82 - 83; шӯъбаи мактубҳо ва корҳои оммавӣ 136 - 57 - 28.
Индекси обуна 170.

Матбааи табъу нашри Ширкати саҳҳомии «Шарқ», нишонии корхона: кӯчаи Буюк Турон, хонаи 41.